

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
OPĆINA CENTAR SARAJEVO
OPĆINSKI NAČELNIK

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA 2022. - 2024. GODINU

Sarajevo, juni/lipanj 2021. godine

U v o d

U skladu sa članom 16. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 05/18, 11/19, 99/19) pripremljen je Dokument okvirnog budžeta Općine Centar Sarajevo za period 2022.-2024. godina (DOB) koji sadrži makroekonomske projekcije i prognoze budžetskih sredstava i izdataka za naredne tri godine i predstavlja preliminarni nacrt budžeta Općine Centar Sarajevo za 2022. godinu sa početnim projekcijama budžeta za 2023. i 2024. godinu.

Cilj DOB-a je da postavi strateški okvir za srednjoročno planiranje budžeta i omogući povezivanje trogodišnjih projekcija rashoda sa srednjoročnim prioritetima Općine, odnosno osigura alokaciju resursa u skladu sa strateškim prioritetima.

Ovim dokumentom se postavljaju gornje granice resursa unutar kojih bi trebalo pripremiti godišnji budžet, te identificiraju ključna budžetska opredjeljenja koja direktno utiču na mobilizaciju javnih resursa i njihovu raspodjelu u srednjoročnom periodu. Na ovaj način postiže se bolje strateško planiranje i osigurava bolja povezanost prioriternih politika na koje se raspoređuju budžetska sredstva.

Zakonom o budžetima u FBiH propisan je budžetski kalendar kojim su utvrđeni krajnji rokovi za svaku fazu budžetskog planiranja. Član 15. Zakona nalaže da DOB, kao jedinstven dokument, vlada odnosno načelnik razmatra i usvaja do 30. juna tekuće godine.

Zakonom o budžetima u Federaciji BiH uspostavljeno je srednjoročno planiranje kao kontinuiran proces koji počinje donošenjem smjernica ekonomske i fiskalne politike Vlade Federacije BiH. Na osnovu ovih smjernica, projicira se ekonomski i fiskalni položaj općine u narednom trogodišnjem periodu. Proces završava odobrenjem konačnog budžeta i procjenom trendova za naredne dvije godine.

Član 16. Zakona o budžetima FBiH definiše i osnovne informacije koji se koriste za izradu DOB-a, a to su procjene:

- privrednog razvoja,
- razvoja socijalnog sektora,
- makroekonomskih indikatora i
- prihoda i izdataka u skladu sa ekonomskom politikom FBiH.

Smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period viših nivoa vlasti, kao osnova za pripremu DOB-a trebaju biti usvojene i javno dostupne do 31. maja tekuće godine. Smjernice sadrže strateške ciljeve, pokazatelje ekonomske i fiskalne politike, osnovne makroekonomske pokazatelje, pretpostavke društvenog i privrednog razvoja, procjene prihoda budžeta te promjene javnog duga i strategiju upravljanja javnim dugom.

Srednjoročne makroekonomske prognoze u Dokumentu okvirnog budžeta Općine Centar Sarajevo za period 2022.-2024. godine baziraju se na trenutno dostupnim elektronskim verzijama slijedećih dokumenata viših nivoa vlasti:

- Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini 2021.-2023. godine (Fiskalno vijeće Bosne i Hercegovine, august 2020. godine);
- Makroekonomske projekcije 2020.-2023. godine – osnovni scenario, Vijeće ministara BiH, Direkcija za makroekonomsko planiranje (april, 2020. godine)

- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2022.-2024. godine (Ministarstvo finansija FBiH, maj 2021. godine);
- Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2021.-2023. godine (Federalno ministarstvo finansija, septembar 2020. godine);
- Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2022.-2024. godine (Vlada Kantona Sarajevo, juni 2021. godine);
- projekcija prihoda od indirektnih i direktnih poreza za kantone i općine za period 2021.-2024. (Ministarstvo finansija FBiH, maj 2021. godine).

Navedeno ponovo ukazuje na problem identičnih rokova za donošenje DOB-ova svih nivoa vlasti, zbog čega su u periodu pripreme DOB-a Općine Centar Sarajevo uglavnom dostupni podaci iz dokumenata viših nivoa vlasti koji su objavljeni u prethodnoj godini i djelimično u tekućoj godini, a što dovodi i do različitih početnih projekcija i analiza jer se baziraju na različitim baznim podacima.

U skladu sa članom 20. Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH, broj 32/17) utvrđeno je da je *strategija razvoja jedinica lokalne samouprave* osnovni dokument za izradu dokumenta okvirnog budžeta. Član 23. Zakona predviđa da trogodišnji period predstavlja osnov za strateške dokumente, kao i dokument okvirnog budžeta.

S obzirom na to da je u toku 2021. godine planirano okončanje pripreme nove Strategije razvoja općine Centar Sarajevo za period 2021.-2027. godine, jedini aktualni strateški dokumenti Općine Centar Sarajevo (Strategija razvoja općine Centar Sarajevo za period 2016.-2022. godine i Strateški plan – Akcioni plan implementacije Strategije razvoja općine Centar za period 2018. - 2021.) predstavljali su osnov za definisanje specifičnosti lokalnog razvoja, ocjena stanja i vizije razvoja općine Centar Sarajevo.

Pored navedenog, ovi dokumenti i programski dio Budžeta 2021. godine predstavljali su inpute za definisanje programa i projekata u DOB-u Općine Centar Sarajevo za period 2022.-2023. godine te za dodatnu projekciju za 2024. godinu.

Nakon usvajanja novih strateških dokumenata Općine, u narednim budžetskim dokumentima će se izvršiti potrebna usklađivanja s ciljem osiguranja ostvarenja definisanih ciljeva i prioriteta Općine u budućem trogodišnjem periodu.

S ciljem osiguranja vidljivosti i praćenja projekata u budućim budžetskim dokumentima, programski dio DOB-a je šifarski povezan sa Akcionim planom implementacije Strategije razvoja do 2021. godine, tako da se programski dio ovog DOB-a bazira na strateškom okviru trenutno postojeće Strategije razvoja Općine Centar.

Iznosi predviđenih sredstava uslovljeni su projekcijama prihoda prema kojima su korigovane projekcije iz Strateškog plana – Akcionog plana implementacije Strategije razvoja, uvažavajući pri tome i projekte i aktivnosti koje je Općina definirala u Budžetu 2021. godine.

Imajući u vidu protok vremena od donošenja Strategije razvoja općine Centar (juli 2016. godine), u kojoj su se podaci o socioekonomskim pokazateljima bazirali na podacima 2014/2015. godine, u ovom dokumentu su navedeni podaci dopunjeni sa podacima objavljenim od strane Federalnog zavoda za programiranje razvoja koji se odnose na socioekonomske pokazatelje po općinama za 2020. godinu.

Projekcije utvrđene DOB-om, kao okvirnim dokumentom za donošenje Budžeta, predstavljaju osnov za planiranje jednogodišnjeg budžeta.

Također, one predstavljaju početnu gornju granicu i realan okvir rashoda za trogodišnji period prilikom pripreme budžetskih zahtjeva za narednu budžetsku godinu. Okvirne projekcije su neophodne jer je u periodu od tri godine praktično nemoguće postići identične vrijednosti projiciranih DOB-om i nacrtom, odnosno prijedlogom budžeta.

DOB Općine Centar Sarajevo za 2022.-2024. godinu bazira se na usvojenom Registru budžetskih korisnika za 2021. godinu prema kojem je Općina Centar Sarajevo jedinstveni budžetski korisnik.

Najznačajniji rizici za ostvarenje projekcija DOB-a odnose se na:

- *najavljene i druge potencijalne izmjene propisa viših nivoa vlasti:*

Iako je usvajanje ovih propisa neizvjesno, oni mogu značajno uticati i na prihodovnu i rashodovnu stranu budućih budžetskih dokumenata (propisi o porezu na dohodak, komunalnoj taksi, novi Zakon o pripadnosti javnih prihoda na federalnom nivou, eventualno donošenje ovog propisa na kantonalnom nivou, kantonalni propisi o lokalnoj samoupravi i nadležnosti jedinica lokalne samouprave).

S obzirom na to da se uticaj navedenih izmjena propisa ne može procijeniti u ovom momentu na općinske budžete, projekcije u DOB-u za period 2022.-2024. godine se baziraju na trenutno važećim propisima.

- *uticaj pandemije koronavirusa na ostvarivanje prihoda i budžetske prioritete:*

Najznačajniji faktor u predviđanju budžetskih prihoda i rashoda u narednom periodu još uvijek ostaje globalna pandemija bolesti CoVID-19. Pandemija, uz sve napore da se suzbije širenje bolesti, uzrokuje različite poremećaje u normalnim životnim tokovima, utiče na različite privredne djelatnosti, opterećuje zdravstvene sisteme i ugrožava zdravlje značajnog postotka populacije.

Dodatno opterećenje za normalno odvijanje života predstavljale su mjere koje su mnoge zemlje, uključujući i BiH, uvele kako bi se širenje bolesti ograničilo i sačuvao integritet zdravstvenog sistema.

Popuštanje mjera, koje su u startu bile veoma restriktivne i tokom perioda mart i april 2020. godine uzrokovale praktično zastoje u odvijanju života, djelimično je vratilo neke od djelatnosti na nivo aktivnosti bliskom onom od prije pandemije. Najteže pogođeni sektori, turizma i ugostiteljstva i pored relativnog oporavka u odnosu na prethodnu godinu, i dalje su u teškoj poziciji.

Navedene činjenice, kao i neizvjesnost procesa vakcinacije kao jedine mjere za suzbijanje zaraze, dovode do toga da se, čak i kratkoročno, ne mogu predvidjeti okolnosti života i rada koje direktno utiču na stabilnost općinskih prihoda i budžetske prioritete u procesu rasporeda ograničenih općinskih budžetskih sredstava na potrebe građana.

Srednjoročna makroekonomska prognoza i fiskalna strategija Bosne i Hercegovine, Federacije BiH i Kantona Sarajevo

Analiza kretanja ekonomskih trendova Bosne i Hercegovine koju je objavila Direkcija za ekonomsko planiranje u dokumentu Makroekonomske projekcije 2020.-2023. godine¹, uzimajući u obzir međunarodne faktore, rezultirala je slijedećim općim makroekonomskim projekcijama na nivou Bosne i Hercegovine do 2023. godine:

- *Realni sektor*: usljed posljedica praktično potpunog obustavljanja aktivnosti velikog broja privrednih subjekata i posljedičnog pada potrošnje, zabilježen je pad BDP od 3,7% u 2020. godini. Projekcija privrednog rasta za 2021. prema publikaciji Centralne Banke BiH je 3,4%.
Prema procjenama Direkcije za ekonomsko planiranje iz marta 2021. godine očekivan realni rast BDP od 3,1% u 2021. godini i 4,7% u 2022. godini;
- *Industrijska proizvodnja*: tokom 2020. godine zabilježen je pad industrijske proizvodnje za 5,9%. Postepen oporavak industrijske proizvodnje u BiH je evidentan pri čemu je u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen rast od 15,2%, uz rast izvoza za 17,9% u odnosu na isti period prošle godine i uvoza za 29%;
- *Tržište rada*: vidljiv je oporavak na tržištu rada i povećanje zapošljavanja. Prema evidencijama do aprila 2021. godine, ukupno je nazaposleno 402,5 hiljada građana. To predstavlja pad za 5% u odnosu na isti period prethodne godine. Trend pada broja nezaposlenih je vidljiv u prva četiri mjeseca;
- *Cijene*: očekivana je relativno niska inflacija (0,7% 2021. i 1% u 2022. godini) uslovljena je najvećim djelom kretanjim u europskoj Uniji, kao glavnom uvoznom i izvoznom tržištu za BiH;
- *Finansijsko tržište*: Do kraja 2020. godine došlo je do pada kreditnog zaduženja za 2%, pri čemu su krediti preduzećima zabilježili pad od 4,2%. Poređenja radi, na kraju 2019. godine zabilježen je rast od 6,6%. U isto vrijeme došlo je do rasta depozita za 4,9% (građana fizičkih lica za 3,9%, a preduzeća za 12,6%). To ukazuje da je investicioni ciklus usljed pandemije usporen.
- *Platni bilans*: poremećaji uzrokovani globalnom pandemijom dovešće i do pogoršanja platnog bilansa BiH. Prema projekcijama DEPa Bilans tekućeg računa BiH bit će negativan za 4,2% u 2021. godini uz rast deficita na -4,3% u 2022.;
- *Vanjska trgovina*: U narednom periodu (2021-2023. godine) može se očekivati rast uvoza za oko 3%, a izvoza za oko 5%. Pokrivenost uvoza izvozom je oko 71% u 2021. godini, dok će u 2022. iznositi oko 72,2%. Finansiranje deficita će se i dalje nastaviti kroz strana direktna ulaganja, zaduživanje kod međunarodnih institucija i novčane prilive iz inostranstva;

Sve navedene projekcije bazirane su na pretpostavci da će doći do postepenog oporavka od pandemije, te da se situacija kao što je bila u martu/aprilu 2020. godine neće više ponavljati, kao niti ekstremnih novih valova zaraze kao u martu/aprilu 2021. godine.

---

¹ Makroekonomske projekcije 2020.-2023. godine – osnovni scenario, Vijeće ministara BiH, Direkcija za makroekonomsko planiranje (april, 2020. godine)

Ostali redovni rizični faktori, ostaju kao i do sada, a odnose se na kretanja svjetskih cijena (prvenstveno cijena nafte i hrane), ekonomske poremećaje glavnih vanjskotrgovinskih partnera BiH, usporavanje svjetske trgovine, promjene potrošačkih navika i elementarne nepogode.

Bosna i Hercegovina također ima rizik specifičnih internih faktora od kojih su stalna politička nestabilnost i atmosfera konstantne krize, spori reformski procesi, nezadovoljavajuće poslovno okruženje te migracija mladih i obrazovanih ljudi iz Bosne i Hercegovine samo najznačajniji.

Na osnovu trendova naplate prihoda, Direkcija za ekonomsko planiranje je u martu 2021. godine je pripremila projekcije makroekonomskih pokazatelja za naredni trogodišnji period²:

<i>Indikator</i>	<i>Projekcije</i>		
	<i>2022.</i>	<i>2023.</i>	<i>2024.</i>
Nominalni BDP u mil.KM	37.274	38.949	41.088
Realni BDP u mil.KM	36.711	38.487	40.356
Realni rast GDPa u %	3,1	3,3	3,6
Inflacija %	1	1,1	1,2
Potrošnja u mil.KM	34.686	35.935	37.584
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil.KM	6.972	7.609	8.443
Vladine investicije u mil.KM	969	1.077	1.239
Privatne investicije u mil.KM	6.003	6.531	7.204
Uvoz u mil.KM	18.627	20.143	21.958
Izvoz u mil. KM	13.459	14.716	16.175
Nacionalna bruto štednja u %BDP	16,5	17,0	17,6
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-4,3	-4,6	-5,1

Smjernicama ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2022.-2024. godine Federalnog ministarstva finansija³, definirani su:

- *dokumenti koji određuju ekonomsku i fiskalnu politiku Vlade Federacije BiH u narednom srednjoročnom periodu:*
  - program rada Vlade FBiH za 2021. godinu
  - Programom ekonomskih reformi FBiH za period 2021-2023. godine
  - Strategija razvoja Federacije BiH za 2021. - 2027. godinu
  - Agenda 2030 za održivi razvoj
  - Strategija reforme upravljanja javnim finansijama Federacije BiH za period 2021.-2025. godinu

² Makroekonomski pokazatelji – preuzeto: Direkcija za ekonomsko planiranje (mart, 2021. godine) u okviru Revidiranih projekcija javnih prihoda za 2021. godinu i projekcija za period 2022.-2024. godine (Federalno ministarstvo finansija, broj 05-12-5-4162-1/21 od 18.05.2021. godine)

³ Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2022.-2024. godine, Federalno ministarstvo finansija/finansija, maj 2021. godine

- *strateški ciljevi razvoja:*
  - Ubrzan ekonomski razvoj,
  - Prosperitetan i inkluzivni društveni razvoj
  - Resursno efiksan i održiv razvoj,
  - Efiksan, transparentan i odgovoran javni sektor

- *ključni prioriteti reforme strategije upravljanja javnim finansijama:*
  - uvođenje novih fiskalnih pravila o zaduživanju i garancijama,
  - unaprijeđenje izrade projekcija prihoda i rashoda kao i jačanje fiskalne koordinacije unutar FBiH,
  - unaprijeđenje mobilizacije prihoda, smanjenje fiskalnog opterećenja i suzbijanje sive ekonomije,
  - uvođenje fiskalnih pravila,
  - uspostavljanje programsko budžetiranje i unaprijeđenje planiranja (bolje povezivanje sektorskih strategija sa srednjoročnim finansijskim planiranjem),
  - jačanje upravljanjem obavezama u oblasti javnih nabavki, uvođenje efikasnijeg prikupljanje podataka o neizmirenim obavezama, te unaprijeđenje efikasnost upravljanja gotovinom i upravljanje dugom u oblasti izvršenja budžeta,
  - provođenje kontrole nad upravljanjem javnim finansijama, putem interne i externe revizije, kako bi se uspostavilo efikasno upravljanja rizicima u procesima javnih finansija, te transparentno i efikasno korištenja javnih sredstava.

Smjernicama ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2022.-2024. godine navedeni su i slijedeći makroekonomski pokazatelji za Federaciju BiH u narednom trogodišnjem periodu:

	Procjena 2020.	Projekcije			
		2021.	2022.	2023.	2024.
Nominalni BDP u mil. KM	22.149	22.956	24.219	25.216	26.646
Nominalni rast u %	-4,4	3,6	5,5	4,1	5,7
Realni BDP u mil. KM	22.308	22.769	23.861	24.795	25.989
Realni rast u %	-3,8	2,8	3,9	2,4	3,1
BDP deflator (BDP _{nom} /BDP _{real})	99,3	100,8	101,5	101,7	102,5
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena (CPI) u %	-0,9	0,4	1,2	1,3	1,3
Investicije u mil. KM	3.487	3.614	3.813	3.970	4.150

Rizici za navedene projekcije su: neizvjesnost u vezi sa pandemijom, kretanje cijena energenata na svjetskom tržištu, te promjena cijena hrane, komunalija i akciza na duhan i duhanske proizvode na domaćem tržištu, velika ovisnost o hidrometeorološkim prilikama na proizvodnju električne energije, ekonomska kretanja u okruženju (zbog velike trgovinske ovisnosti industrijske, a posebno prerađivačke proizvodnje od kretanja u okruženju, slabljenje potražnje za našim proizvodima može negativno utjecati na obim proizvodnje zaposlenost i primanja stanovništva, potrošnju stanovništva te na slabiji rasta izvoza od projiciranog), nedovoljna diverzifikacija izvozne ponude te unutarnji faktori (složena politička situacija odnosno usporenost u donošenju političkih odluka, te uspješnost provođenja reformi čija realizacija može utjecati na glavne odrednice ekonomskog rasta potrošnje i investicija).

Smjernicama su obuhvaćene i mjere politike javnih prihoda i javnih rashoda na nivou FBiH kojima je cilj ostvarenje finansijske stabilnosti svih nivoa vlasti, postizanje ušteda koje bi se usmjerile na sanaciju posljedica pandemije i podsticaj rasta ekonomije u cjelini.

Neke od navedenih mjera su usmjerene na:

- efikasniju politiku zapošljavanja i politiku fonda plata u javnom sektoru, te poboljšanje ciljane socijalne pomoći kako bi se unaprijedila efikasnost dodjeli socijalnih prava;
- planiranje sredstava za oporavak i stabilizaciju privrede, posebno u oblasti zdravstva, turizma, prometa i prijevoza, obrta i drugih djelatnosti;
- osiguranje likvidnosti i stabilnosti budžeta s ciljem stabilnosti u isplatama penzija, boračkih i socijalnih naknada te drugih davanja koja se isplaćuju iz budžeta FBiH;
- ostvarivanje ušteda na javnim rashodima putem unaprijeđenja javne uprave odnosno sistema troškova javne uprave, sa ciljem stvaranje fiskalnog prostora za investicije iz domaćih fondova;
- planiranje sredstava na temelju ciljanih politika, unapređenje budžetiranja uvođenjem programskog budžeta kojim se povezuju sve faza budžetiranja;
- fiskalnu politiku usmjerenu na: zaštitu radnih mjesta, smanjenje ili ukidanje naknada i taksi koje opterećavaju privrednu aktivnosti, podršku likvidnosti poslovnim subjektima, podršku obrtnom kapitalu u malim obrtima, podršku malim i srednjim firmama kroz restrukturiranje, razvoj novih poslovnih modela i digitalizaciju poslovanja, uklanjanje nepotrebnih prepreka za investiranje i poslovanje;
- reformu u oblasti oporezivanja rada, s ciljem smanjenja poreznog opterećenja;
- podršku oporavku privrede prilagođene okolnostima specifičnim za određenu lokalnu sredinu koje treba da maksimiziraju podršku oporavka privrede bez stvaranja stalnog opterećenja za javne finansije;
- unaprijeđenje koordinacije i odgovornosti između svih nivoa vlasti u pripremi projekcija javnih prihoda (uspostave što kvalitetnijeg sistema izvještavanja, prema OECD metodologiji) kao i iznalaženje rješenja za poboljšane vertikalne i horizontalne raspodjele javnih prihoda korisnicima u Federaciji BiH;
- transformaciju Porezne uprave FBiH, pojednostavljenje oporezivanja imovine, razmjenu informacija te podršku borbi protiv porezne evazije.

Za sve kategorije poreznih i neporeznih prihoda (izuzev indirektnih poreza koje procjenjuje Uprava za indirektno oporezivanje BiH), Ministarstvo finansija FBiH projicira rast od oko 5% u 2022. godini, a potom pad za oko 3,4% u 2023. i rast od 5,83% 2024. godini.

S obzirom na različitu strukturu budžeta na različitim nivoima vlasti, u nastavku se daju podaci o federalnim projekcijama samo za dijeljene prihode, odnosno prihode koje viši nivoi vlasti raspoređuju i koji utiču na projekcije u općinskom budžetu.

Prihodi od indirektnih poreza temelje se na srednjoročnom planu ukupnih prihoda od indirektnih poreza na Jedinstvenom računu koje priprema Odjeljenje za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje.

Prema projekcijama kretanja koeficijenta učešća Federacije BiH u međuentiteskoj raspodjeli, baziranog na prognozama ostvarenja krajnje potrošnje, predviđa se da će u 2022. godini ukupno doznačena sredstva od indirektnih poreza za Federaciju BiH biti veća za 3,70%, dok se u 2023. i 2024. očekuje njihov rast od 4,07% i 5,06% respektivno.

U toku maja 2021. godine, Federalno ministarstvo finansija dostavilo je projekcije prihoda od indirektnih poreza za kantone i općine za 2021. – 2024. godinu koje su preuzete od Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje kojim su date slijedeće projekcije prihoda od indirektnih poreza za općine Kantona Sarajevo: ⁴.

Vrsta prihoda	Projekcija			
	2021	2022	2023	2024
Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa jedinstvenog računa	438.941.182	462.401.568	446.144.589	472.730.615
Kantonalni budžet	394.311.228	415.386.246	400.782.218	424.655.074
Općinski/gradski budžet	38.376.191	40.427.309	39.005.978	41.330.368
Hadžići	3.708.675	3.906.895	3.769.538	3.994.167
Ilidža	5.771.779	6.080.267	5.866.499	6.216.087
Ilijaš	3.245.474	3.418.938	3.298.736	3.495.309
Sarajevo-Novigrad	9.526.889	10.036.080	9.683.234	10.260.264
Sarajevo-Stari grad	2.651.795	2.793.527	2.695.313	2.855.928
Sarajevo-Centar	4.271.654	4.499.964	4.341.755	4.600.483
Sarajevo-Novo Sarajevo	4.932.492	5.196.122	5.013.438	5.312.192
Trnovo	902.992	951.255	917.811	972.504
Vogošća	3.364.441	3.544.262	3.419.654	3.623.433
Grad Sarajevo	6.253.763	6.588.012	6.356.393	6.735.174

Navedene projekcije, urađene su prema metodologiji utvrđenoj Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH i na bazi statističkih podataka, odnosno baziraju se na Uputstvu o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2021. godinu (Službene novine Federacije BiH, broj 86/20), tekućim trendovima naplate i kretanjima makroekonomskih pokazatelja Direkcije za ekonomsko planiranje iz maja 2021. godine.

Za namjenske putarine za izgradnju autocesta i izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta, Smjernice Vlade FBiH daju projicirane stope rasta periodu 2022-2024. godine od: 3,1%; 3,3% i 3,6% (g/g).

Pored navedenih projekcija u Smjernicama, date su i projekcije prihoda za upravitelje cesta koje se raspoređuju općinama u skladu sa Zaključkom o raspodjeli prihoda od indirektnih poreza koji pripadaju Direkcijama cesta – Direkciji za puteve Kantona Sarajevo (Službene novine Kantona Sarajevo, br. 17/18 i 32/18) i prema kojima Općini Centar Sarajevo pripada 4,78% od projiciranih sredstava:

VRSTA PRIHODA	PROJEKCIJA u KM			
	2021.	2022.	2023.	2024.
1.Upravitelji za ceste	21.313.094	22.313.570	21.961.527	23.116.229
1.1. Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa (kod 717131)	15.166.476	15.977.089	15.415.371	16.333.982
1.2. Prihodi od namjenske putarine za finansiranje autocesta i cesta (kod 717114)	6.146.618	6.336.481	6.546.156	6.782.247

⁴ Projekcije prihoda od indirektnih poreza za kantone i općine kantona za 2021. i projekcija za period 2021.-2023. godina (Federalno ministarstvo finansija, broj 05-12-5-4162-1/21 od 18.05. 2021. godine)

U istim projekcijama date su i prognoze kretanja prihoda od poreza na dohodak za kantonalni i općinske/gradske budžete:

VRSTA PRIHODA	PROJEKCIJA u KM			
	2021.	2022.	2023.	2024.
1. Porez na dohodak	168.178.063	174.228.380	182.247.650	190.810.321
1.1. Kantonalni budžet	165.167.676	171.109.692	178.985.417	187.394.816
1.2. Općinski/gradski budžeti	3.010.387	3.118.688	3.262.233	3.415.505

Za porez na dohodak, očekivane stope rasta u periodu 2022-2024. godini u federalnim Smjernicama, zasnovane su prvenstveno na prognozama kretanja na tržištu rada, i iznose: 3,58%; 4,62% i 4,71% (g/g).

U okviru segmenta upravljanja javnim dugom, u FBiH je planirano usvajanje novog Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama kojim bi se utvrđivali pragovi zaduženosti u odnosu na BDP i pojačava kontrola nad zaduživanjem.

Trogodišnjom Strategijom upravljanja dugom (koja je usklađena sa DOB-om i Programom javnih investicija FBiH) i usvajanjem Godišnjeg plana zaduživanja, nastojat će se osigurati odgovornije, transparentnije i efikasnije upravljanje javnim resursima.

Pored navedenog, posebno je istaknuto da ugovaranje novih zaduživanja podrazumijeva analizu i pažljivu selekciju u zavisnosti od potreba za finansiranjem i dostupnih izvora finansiranja.

U Dokumentu okvirnog budžeta FBiH za period 2021.-2023. godine⁵ data je i projekcija budžetske potrošnje i učešće pojedinih rashoda i izdataka u javnoj potrošnji FBiH (prikazana u skraćenom obliku u sljedećem pregledu):

vrsta izdatka	projekcije			% promjene		% učešća pojedinih izdataka u ukupnim izdacima		
	2021.	2022.	2023.	2022./2021.	2023./2022.	2021.	2022.	2023.
plaće, naknade, doprinosi	279.240.794	264.746.505	279.240.794	99,88	102,20	5,52%	5,07%	5,35%
izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	115.437.602	119.578.241	115.437.602	115,64	85,44	2,28%	2,29%	2,21%
tekući transferi	3.421.094.075	3.462.377.243	3.527.364.750	101,21	101,88	67,66%	66,27%	67,53%
izdaci za kamate	136.216.586	145.861.228	1125.601.665	105,00	110,25	2,69%	2,79%	21,55%
tekuća rezerva	5.155.000	5.155.000	5.155.000	100,00	100,00	0,10%	0,10%	0,10%
izdaci za nabavku stalnih sredstava	34.792.605	28.503.525	28.399.205	105,00	110,25	0,69%	0,55%	0,54%
izdaci za finansijsku imovinu	27.540.000	26.840.000	26.840.000	105,00	110,25	0,54%	0,51%	0,51%
otplata dugova	1.036.974.234	1.143.852.791	1.110.992.186	100,00	100,00	20,51%	21,89%	21,27%
UKUPNO	5.056.450.896	5.224.993.967	5.223.458.287	103,40	106,97	100,00%	100,00%	100,00%

⁵ Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2021.-2023. godine (Federalno ministarstvo finansija, septembar 2020. godine);

Pored navedenog, prikazan je i konsolidirani pregled rashoda za lokalni nivo vlasti (za 73 općine i 7 gradova) s ciljem uporedbe strukture rashoda na nivou svih jedinica lokalne samouprave:

vrsta izdatka	Projekcije			% promjene		% učešća pojedinih izdataka u ukupnim izdacima		
	2021.	2022.	2023.	2022./2021.	2023./2022.	2021.	2022.	2023.
plaće, naknade, doprinosi	239.830.658	241.029.811	242.234.960	100,50	100,50	27,55	27,19	27,06
izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	146.530.488	150.047.220	151.847.786	102,40	101,20	16,83	16,93	16,96
tekući transferi	216.075.757	221.261.575	223.916.714	102,40	101,20	24,82	24,96	25,01
Kapitalni transferi	92.714.148	94.939.288	96.078.559	102,40	101,20	10,65	10,71	10,73
izdaci za kamate	5.661.554	5.797.431	5.867.000	102,40	101,20	0,65	0,65	0,66
tekuća rezerva	5.320.967	5.448.671	5.514.055	102,40	101,20	0,61	0,61	0,62
izdaci za nabavku stalnih sredstava	146.284.089	149.794.907	151.592.446	102,40	101,20	16,80	16,90	16,93
izdaci za finansijsku imovinu	135.000	135.000	135.000	100,00	100,00	0,02	0,02	0,02
otplata dugova	18.000.000	18.000.000	18.000.000	100,00	100,00	2,07	2,03	2,01
UKUPNO	870.552.661	886.453.902	895.186.520	101,83	100,99	100,00	100,00	100,00

Prethodni podaci predstavljaju realne potrebe, međutim s obzirom na izvjestan pad prihoda, upitno je da li će rashodovna strana zadržati nivo koji odražava realne potrebe.

S obzirom na pad prihoda, finansijski rezultat općine može biti negativan, te će se za određene potrebe i projekte morati koristiti postojeća rezerva neraspoređenih sredstava (u skladu sa članom 34 Zakona o budžetima).

Imajući u vidu navedeno, konstatni cilj je da se vođenjem racionalne rashodovne politike na svim nivoima vlasti u FBiH zadrži postojeći nivo tekuće potrošnje uvažavajući pri tome inflatorna kretanja i trendove u troškovima života. Treba istaći da će u narednom periodu, svi nivoi vlasti u BiH morati na različite načine podržati oporavak privrede i realnog sektora putem monetarnih i fiskalnih stimulansa i politike.

Bosna i Hercegovina, usljed aranžmana valutnog odbora, ima ograničene mogućnosti monetarne intervencije u ekonomiju. Kako Centralna Banka BiH ne može emitovati novac niti imat ulogu kreditora posljednje instance, instrumenti monetarne politike su isključivo ograničeni na prilagođavanje stope obaveznih rezervi u cilju povećanja likvidnosti komercijalnih banaka. Međutim, komercijalne banke već duži period imaju problem plasmana likvidnih sredstava, tako da je teško uvidjeti na koji način bi monetarna relaksacija uvećala agregatnu tražnju ili investicije.

Jedine mjere koje preostaju državi su fiskalne mjere i to prvenstveno fiskalna ekspanzija. Kroz niz mjera i povećanje državne potrošnje, potrebno je stimulisati agregatnu tražnju i time zaustaviti pad GDP-a, pri čemu se javljaju slijedeći problemi:

- zbog ograničenih raspoloživih sredstava za fiskalne intervencije države, zahtjeve za fiskalnom ekspanzijom neće biti moguće pokriti rezervama te će biti neophodno zaduživanje;
- pronalaženje i selekcija prikladnih projekata gdje će fiskalna potrošnja rezultirati najvećim efektom. Pored infrastrukturnih projekata, kao što su izgradnja cesta i

poboljšanje drugih elemenata u domenu komunalne infrastrukture, potrebno je stimulisati i privredu u realnom sektoru, bilo kroz niz subvencija i olakšica ili direktnom podrškom.

Da bi fiskalna politika rezultirala pozitivnim rezultatom ona mora da omogući povećanje zaposlenosti i rezultira neto benefitom za zajednicu. Zbog toga je potrebno pažljivo izabrati pokazatelje poslovanja koji će se koristiti kao indikatori za podršku. Ukoliko projekti koji se finansiraju javnim sredstvima ne uspiju, ili novac bude nenamjenski potrošen, može doći do negativnih posljedica za nivo vlasti koji je odoborio upotrebu javnog novca.

Dokumentom okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2022.-2024. godine⁶, na osnovu definisanih ekonomskih pokazatelja definisan je fiskalni kapacitet Kantona u narednom trogodišnjem periodu.

Na osnovu pokazatelja privrednih kretanja u Kantonu Sarajevo za 2020. godinu (prikazanih u DOB-u Kantona, a na bazi podataka Privredne komore Kantona Sarajevo), mogu se konstatirati:

- pad u industrijskoj proizvodnji (u skladu sa trendovima u prerađivačkoj industriji kao najvećoj sastavnici ukupne industrijske proizvodnje);
- tendencija povećanja nezaposlenosti kao posljedica pandemije
- pad prometa u trgovini, pad obima usluga uz posebno negativne trendove u turizmu, građevinarstvu i finansijskom sektoru.

Zbog navedenog, Vlada Kantona Sarajevo nastavlja sa mjerama za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica na privredu u Kantonu Sarajevo izazvanih koronavirusom (odobranje finansiranja pripadajućih poreza i doprinosa na minimalnu mjesečnu neto plaću u FBiH za period trajanja zabrane obavljanja djelatnosti uz javni poziv za odobranje finansiranja cijele ili dijela minimalne mjesečne neto plaće u FBiH).

Pored navedenog, istaknuti su i prijedlozi za poboljšanje i povećanje poslovnih aktivnosti a time i poslovnog ambijenta u Kantonu Sarajevo, koji se, između ostalog, uključuju:

- ubrzanje procesa donošenja sektorskih strategija,
- izmjene i dopune zakona iz nadležnosti svih nivoa vlasti u smislu njihovog prilagođavanja potrebama i interesima domaće privrede,
- nastavak procesa pojednostavljenja procedure registracije privrednih društava i dobijanja raznih dozvola,
- poduzimanje mjera u borbi protiv rasta nelikvidnosti privrednih subjekata i konkretnim podsticajnim mjerama osigurati realizaciju investicionog ciklusa
- donošenje adekvatne strategije za saniranje posljedica pandemije COVID-19.

U skladu sa navedenim, u DOB-u Kantona Sarajevo za 2022.-2024. godinu prikazan je:

- pregled ciljeva, planiranih aktivnosti, kao i pregled iskazanih prioriteta u narednom periodu;
- glavne smjernice za upravljanje dugom (zaduživanje za finansiranje kapitalnih projekata po najpovoljnijim uslovima, uz ravnomjernu otplatu po godinama i minimiziranje rizika likvidnosti);

---

⁶ Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2022.-2024. godine (Sarajevo, juni, 2021. godine)

- upravljanje potrošnjom javnog sektora putem budžetskih dokumenata u kojima prihodovna strana predstavlja odraz ekonomske aktivnosti (uz očekivani porast prihoda od indirektnih poreza, dobiti i dohotka prema federalnim projekcijama), dok struktura rashodovne strane predstavlja odraz provođenja mjera racionalne javne potrošnje kao jednog od prioriteta ekonomske politike.

Ponovljene su su i preporuke s ciljem stabilizacije javnih finansija u Kantonu Sarajevo⁷:

- na nivou Federacije BiH:
  1. da Vlada Kantona Sarajevo zahtjeva da pozicija Kantona Sarajevo u raspodjeli javnih prihoda ostane neizmjenjena
  2. da javni dug Federacija BiH plaća iz sredstava koji pripadaju Federaciji BiH, odnosno da se utvrde kriteriji i mjerila za povrat javnog duga koja ne mogu korespondirati sa kriterijima i mjerilima za raspoređivanje prihoda drugim nivoima vlasti u FBiH
  3. da Federacija BiH prilikom donošenja propisa kojim opterećuje budžete kantona sa novim obavezama, planirana doznačavanje finansijskih sredstava za iste.
- na nivou Vlade Kantona Sarajevo:
  1. da se nastavi sa realizacijom izmjena i dopuna svih kolektivnih ugovora
  2. da se u cilju racionalizacije i smanjenja troškova administracije preispitaju organizacije svih organa uprave
  3. da se u cilju racionalizacije budžetske potrošnje svi budžetski korisnici, prilikom sačinjavanja budžetskih zahtjeva, izvrše analize rashoda, poštujući politiku Vlade o uštedama, pri tome ne ugrožavajući normalno funkcionisanje.

Zahtjevi i preporuke Kantona Sarajevo prema Federaciji BiH u korelaciji su sa i tužbom Saveza općina i gradova Federacije protiv Federacije BiH prema kojoj lokalne zajednice zahtijevaju da se izuzmu od otplaćivanja duga MMF-u, budući da od brojnih kredita ne dobijaju nikakva sredstva te da se procenat raspodjele na jedinice lokalne samouprave u novom Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH poveća sa sadašnjih 8,42% na 12% uz uvažavanje ekonomskih i socijalnih različitosti jedinica lokalne samouprave.

---

⁷ Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2022.-2024. godine (izvod iz DOB-a), juni 2021. godine, str.27

Srednjoročna prognoza ekonomskih pokazatelja općine Centar Sarajevo

Strategijom razvoja općine Centar Sarajevo za period 2016.-2022. godine, koja se temelji na objavljenim statističkim pokazateljima za 2015. godinu, prikazane su osnovne prostorne i socioekonomske karakteristike Općine Centar Sarajevo.

Imajući u vidu protok vremena od donošenja ovog dokumenta, navedeni podaci su dopunjeni ili korigovani za određene pokazatelje koji su objavljeni od strane Federalnog zavoda za programiranje razvoja, a koji se temelje na pokazateljima za 2020. godinu⁸:

- površina od 32,9km² i ukupna dužina granice od 43,3 km;
- u strukturi površina, građevinsko zemljište čini 41,8% (obuhvata zemljište za stanovanje, privredu, društvenu infrastrukturu, zaštitno zelenilo, sport i rekreaciju, specijalnu namjenu, komunalne objekte, vodotokove i saobraćajnu infrastrukturu), poljoprivredno zemljište čini 30% površine, pod šumama i šumskim zemljištem je 27%, a vodozaštitne zone zauzimaju 2,2% površine općine; obradivo zemljište 303ha, a obrađeno 61ha (79,9% neobrađenog zemljišta);
- pod aktivnim klizištima nalazi se se 2% teritorije općine (podatak iz 2015. godine);
- područje općine je sjedište državnih organa i agencija, velikih privrednih društava u oblasti trgovine, saobraćaja, banaka i osiguravajućih društava, predstavništva stranih i domaćih firmi, dipomatskih predstavništava;
- općina raspolaže resursima za razvoj poslovnog, sajamskog, kongresnog, zdravstvenog i kulturnog turizma oslonjenog na kulturno historijsku baštinu i vrhunske kulturne manifestacije;
- na teritoriji općine nalaze se uglavnom sve značajnije kulturne institucije (pozorišta, galerije, muzeji, arhivi, biblioteke) te održavaju najznačajnije kulturne manifestacije;
- na prostoru općine živi 68.711 stanovnika (prema podacima iz 2014. godine), prema popisu stanovnika 2013. godine i izjašnjennoj nacionalnoj strukturi broj stanovnika je 55.181, a prema procjeni Federalnog zavoda za programiranje razvoja sredinom 2020. godine broj stanovnika je 53.333;
- gustina naseljenosti 1616,2 stanovnika u 6 naseljenih mjesta
- procjena radno sposobnog stanovništva je 33.967 (63,7%),
- prirodni priraštaj (rođeni 537 / umrli 759);
- broj zaposlenih sredinom 2020. godine je 44.847, a broj nezaposlenih 7.134 (13,7%), najviše sa srednjom stručnom spremom;
- prosječna neto plaća KM 1.381 (najveća u Kantonu Sarajevu i za 44% veća od prosječne neto plaće u FBiH);
- prihodi od poreza na dohodak KM 38.264.353 (po stanovniku KM 717);
- ukupan broj penzionera 14.585 (16,54% u Kantonu Sarajevu) sa prosječnom penzijom KM 640,50;
- 13 osnovnih škola sa 5.332 učenika (100 učenika na 1000 stanovnika) i 14 srednjih škola sa 5.228 učenika (99 učenika na 1000 stanovnika)

⁸ Socioekonomski pokazatelji po općinama u FBiH u 2020. godini (izdanje Federalnog zavoda za programiranje razvoja, juni 2021. godine)

- privreda je razvijenog tipa sa značajnim učešćem tercijalnog i kvartalnog sektora
- broj poslovnih subjekata 9.799 (24,76% poslovnih subjekata u odnosu na Kanton), odnosno 183,7 subjekata na 1000 stanovnika (u odnosu na 93,9 subjekata na 1000 stanovnika na nivou Kantona)
- izvoz u KM 352.654.473 (5,13% učešće u izvozu FBiH), uvoz u KM 681.170046 (5,83% učešće u uvozu u FBiH); pokrivenost uvoza izvozom 51,77%;

U skladu sa navedenim, a prema osnovnim indikatorima razvijenosti, općina Centar se smatra najrazvijenijom u FBiH (nisu zabilježene značajane promjene pokazatelja, s tim da se razlika u odnosu na drugorangiranu općinu Novo Sarajevo neznatno povećala):

Naziv	Prihod od poreza na dohodak pc 2020	Stepen zaposlenosti 2020	Kretanje stanovništva 2013-2020	Učešće starog stanovništva 2020	Stepen obrazovanja radne snage 2020	Indeks 2020	Rang	Grupa
Centar Sarajevo	4,01	4,10	0,86	0,78	1,27	2,37	1	I

Navedeni i drugi pokazatelji, pored općeg značaja, bitni su i zbog toga što se koriste prilikom određivanja omjera prihoda od indirektnih poreza (PDV-a) koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave na području Kantona Sarajevo.

Za naredni period, sva očekivanja su uslovljena stanjem pandemije, uz konstatni zahtjev za provođenjem reformi i poduzimanje dodatnih mjera za dinamiziranje privrednog razvoja (uspostavljanje stimulativnog privrednog ambijenta, obezbjeđenje realizacije investicionog ciklusa, podsticanje izvoza proizvoda i usluga u cilju smanjenja debalansa i osiguranja privredne i opšte stabilnosti i dovođenje ukupne javne potrošnje u realne okvire).

U tu svrhu, trebalo bi nastaviti i povećati i mogućnosti korištenja sredstava viših nivoa vlasti, a posebno (zbog ograničene raspoloživosti lokalnih sredstava) različitih međunarodnih i evropskih fondova što bi podrazumijevalo realnije i potpunije planiranje projekata te očekivane pozitivne efekte učešća Općine Centar u više projekata koji imaju za cilj poboljšanje uslova za investiranje, smanjenje opterećenja privrede i privlačenje investicija.

To podrazumijeva i ispunjenje zakonske obaveze aktivnog sudjelovanja u pripremi Programa javnih investicija Kantona Sarajevo kao instrumenta planiranja koji treba osigurati bolje korištenje sredstava budžeta i efikasniji pristup ostalim izvorima za višegodišnje finansiranje projekata.

Također, stanje kamatnih stopa u BiH otvara mogućnosti i zaduživanja Općine na tržištu kapitala kroz emisiju vrijednosnih papira (obveznice). Naime, emisija obveznica u uslovima niskih kamatnih stopa predstavlja alternativu drugim načinima zaduživanja, posebno ukoliko postoje projekti čija je stopa povrata dovoljna da pokrije i troškove emisije i kamatnu stopu. U ovom trenutku je situacija za emisiju obveznica povoljna, jer banke imaju znatne količine likvidnih sredstava koje ne mogu plasirati na drugi način. Druga prednost obveznica je mogućnost otkupa istih po cijenama koje su niže od nominalnih u situaciji kada dođe do rasta kamatnih stopa, što omogućava amortizovanje duga pod povoljnijim uslovima.

Uvažavajući eksterne i interne faktore, Strategijom razvoja općine Centar za period 2016.-2022. godine, kao i Strateškim planom – Akcionim planom implementacije Strategije razvoja općine Centar za period 2018.-2021. godine definisani su:

Vizija općine Centar Sarajevo:

Općina Centar je:

- konkurentna i privlačna za investitore
- prepoznatljivog identiteta,
- centar znanja i nove ekonomije zasnovane na znanju, inovacijama i kreativnosti,
- centar finansijskog, trgovačkog i uslužnog poslovanja,
- centar poslovnog i kulturnog turizma,
- ambijetalno uređena i atraktivna,
- spoj visokog urbanog razvoja i ruralnog razvoja,
- prepoznatljiva na kulturnoj mapi Evrope,
- lokalna zajednica sa rekonstruisanim i modernizovanim mrežama tehničke i socijalne infrastrukture,
- zdravstveni centar,
- sportski i kulturni centar
- sa osnaženim i razvijenim institucionalnim i kadrovskim kapacitetima za upravljanje razvojem
- mjesto ugodnog i zdravog življenja,

Strateški okvir Općine Centar prema razvojnim oblastima:

A-Lokalni ekonomski razvoj	
Sektorski ciljevi	Prioritetni cilj
1. Privlačenje investicija	1.1.Unapređenje poslovnog ambijenta 1.2. Razvoj konkurentnih prednosti opštine Centar 1.3. Unapređenje kvaliteta ponude radne snage 1.4. Privlačenje direktnih domaćih i stranih investicija 1.5.Postinvesticiona podrška 1.6.Razvoj sektora MSP-a i obrta baziranog na znanju, inovacijama i kvalitetu ponude roba i usluga
2. Razvoj urbane ekonomije	2.1. Promjena strukture privrede na području Opštine Centar 2.2."Pametni Grad"
3. Razvoj urbanog turizma	3.1. Razvoj kulturnog turizma 3.2. Razvoj sajamskog i kongresnog turizma 3.3. Unapređenje upravljanja turističkom destinacijom
4. Ruralni razvoj	4.1. Povećanje tržišno orijentisane poljoprivredne proizvodnje 4.2. Razvoj socijalne infrastrukture ruralnog područja 4.3. Razvoj ruralnog i planinarskog turizma
B - Socijalni razvoj	
Sektorski ciljevi	Prioritetni cilj
Obrazovanje 1. Razvoj ljudskih potencijala	1.1. Razvoj fizičke infrastrukture u obrazovnim institucijama 1.2. Razvoj nastavnih i vannastavnih aktivnosti u obrazovnim institucijama 1.3. Povećanje broja djece obuhvaćene predškolskim odgojem i obrazovanjem 1.4. Razvoj sistema neformalnog obrazovanja
Zdravlje 2. Unapređenje zdravlja stanovništva	2.1. Povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite za sve stanovnike 2.2. Jačanje preventivne zdravstvene zaštite 2.3. Rehabilitacija i rekreacija građana 2.4. Kontrola, zbrinjavanje i liječenje od ovisnosti 2.5. Podrška natalitetu

3. Socijalna inkluzija	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. Uključivanje socijalno osjetljivih osoba 3.2. Razvoj socijalnih usluga 3.3. Razvoj institucionalnih i vaninstitucionalnih oblika socijalne zaštite 3.4. Podizanje održivosti socijalnog sektora 3.5. Unapređenje uslova aktivnog življenja za osobe treće dobi 3.6. Poboljšanje položaja žena 3.7. Program rješavanja problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 3.8. Održavanje stambenog fonda
4. Unapređenje socijalnog položaja mladih	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Jačanje institucionalnog okvira za učestvovanje mladih u životu lokalne zajednice pružanjem jednakih prilika za sve 4.2. Razvoj podsticajnog okruženja za samozapošljavanje mladih 4.3. Razvoj svijesti mladih o značaju kreativnog provođenja slobodnog vremena i pružanje podrške mladim u organizaciji kulturnih i sportskih aktivnosti i događaja 4.4. Usvajanje zdravog stila života među mladim
5. Razvoj sporta	<ul style="list-style-type: none"> 5.1. Povećanje broja građana koji se redovno bave rekreativnim ili takmičarskim sportskim aktivnostima 5.2. Širenje školskog sporta kao integralnog dijela odgojno obrazovnog procesa 5.3. Obezbjedenje održivosti finansiranja sportskih aktivnosti i sportskih objekata 5.4. Razvoj i održivost JU Centar za sport i rekreaciju
Kultura 6. Razvoj kulturnih sadržaja i programa na području Opštine	<ul style="list-style-type: none"> 6.1. Podsticanje modela kulture prilagođenog potrebama svih generacija opštine Centar 6.2. Unapređenje kulturnog proizvoda 6.3. Razvoj i održivost JU Centar za kulturu 6.4. Unapređenje saradnje sa vjerskim zajednicama
7. Unapređenje bezbjednosti na području opštine Centar	<ul style="list-style-type: none"> 7.1. Obezbjedenje javnog reda i mira 7.2. Program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća 7.3. Prevencija maloljetničke delikvencije
8. Razvoj saradnje sa nevladinim sektorom	<ul style="list-style-type: none"> 8.1. Uspostavljanje partnerstava sa nevladinim sektorom u oblastima socijalnih pitanja, zdravstva, obrazovanja, kulture, zaštitit životne sredine, ekologije, razvoja lokalne zajednice, promocije demokratskih principa, jednakosti i zaštite ljudskih prava i prava manjina
9. Razvoj lokalne i mjesne samouprave	<ul style="list-style-type: none"> 9.1. Implementacija Zakona o lokalnoj samoupravi FBiH
C – Zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	
<i>Sektorski ciljevi</i>	<i>Prioritetni cilj</i>
Urbanizam 1. Pokrivenost planskom dokumentacijom cijelog područja Opštine	<ul style="list-style-type: none"> 1.1. Izrada prostorno - planske dokumentacije (RP i UP) 1.2. Unaprijeđenje ambijentalnih vrijednosti područja Opštine 1.3. Prenos zemljišta za realizaciju planova 1.4. Spriječavanje bespravne izgradnje
2. Zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> 2.1. Procjena stanja okoliša na području Opštine Centar 2.2. Unapređenja energetske efikasnosti na području Opštine Centar 2.3. Poboljšanje vodosnabdijevanja, upravljanja otpadnim vodama i oborinskim vodama i uređenje vodotokova 2.4. Upravljanje kvalitetom vazduha 2.5. Korištenje, zaštita i upravljanje zemljištem 2.6. Zaštita i uređenje okoline 2.7. Upravljanje, zaštita i korištenje šumskih eko sistema 2.8. Unapređenje stanja upravljanja otpadom na području Opštine Centar / prema Planu upravljanja otpadom 2.9. Zaštita prirodnog i kulturno-historijskog naslijeđa 2.10. Privreda i okoliš 2.11. Smanjenje buke 2.12. Biodiverzitet i komunalna zoohigijena 2.13. Razvoj i unaprijeđenje saobraćajne Infrastrukture

Navedena strateška opredjeljenja predstavljat će osnov i za donošenje nove Strategije razvoja općine Centar Sarajevo za period 2021. – 2027. godine, prema kojoj će se usklađivati i budžetski prioriteti u narednom trogodišnjem periodu, uvažavajući strateška usmjerenja viših nivoa vlasti i principe strateškog planiranja utvrđene propisima.

Treba imati na umu i da će u periodu oporavka od ekonomskog šoka izazvanog pandemijom svi nivoi vlasti, uključujući i Općinu, biti izloženi povećanom pritisku na rashodovnu stranu budžeta i padu prihoda iz svih izvora. Subvencije privredi, jednokratne pomoći i drugi transferi ugroženim kategorijama stanovništva će biti neophodne kako bi se olakšao oporavak.

U tom kontekstu, analizi stanja i uticaj pandemije koronavirusa na finansijsku poziciju lokalne samouprave u FBiH, koju je predstavio Savez općina i gradova FBiH, autora Greogora Jurišića⁹, predstavlja značajan izvor informacija koja identificira ključne pokazatelje uloge lokalne samouprave u novonastalim okolnostima, značaj i ulogu lokalne samouprave u mjerama koje se poduzimaju s ciljem umanjivanja negativnih efekata krize, ali i značajan uticaj krize na ostvarivanje prihoda na lokalnom nivou.

Navedenom analizom, između ostalog, utvrđeno je:

- da su u prvoj polovini 2020. godine, sveukupni prihodi lokalnog nivoa vlasti u FBiH smanjeni za KM 26.633.375 ili 5,91% u odnosu na isto razdoblje 2019. godine,
- da su u prvoj polovini 2020. godine najveće umanjjenje prihoda u odnosu na isto razdoblje 2019. godine pretrpjele jedinice lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo (-11,4%),
- da su zdravstvene, socijalne i ekonomske posljedice koronavirusa imale veći negativni fiskalni uticaj na razvijenije općine i gradove nego na nerazvijene,
- da je pad neporeznih prihoda dvostruko veći (-15%) od pada poreznih prihoda (-7,1%), a u okviru neporeznih prihoda najveći pad je iskazan na приходima od imovine i iznajmljivanja,
- da je ukupna potrošnja lokalne razine vlasti u FBiH u prvoj polovini 2020. godine viša za 5 miliona KM ili 1,3% u odnosu na isto razdoblje 2019. godine,
- da je izvršeno prestrukturiranje lokalne potrošnje (zbog visokih troškova u oblasti subvencija, zdravstva, socijalne zaštite, ekonomskih poslova i civilne zaštite smanjeni su drugi rashodi kako bi se ostvarile uštede).

Pored navedenog, date su i preporuke s ciljem jačanja „fiskalnog imuniteta“ lokalne samouprave:

- koristiti akumulirana sredstva kao fiskalni zračni jastuk;
- osigurati povećanje fiskalne otpornosti jedinica lokalne samouprave (povećanjem transfera viših nivoa vlasti i povećanjem udjela u raspodjeli direktnih i indirektnih poreza),
- uspostaviti stabilizacijski fond za lokalne zajednice u budžetu Federacije
- autonomno povećanje vlastitog fiskalnog imuniteta (preventivni proračunski viškovi i rezerve za nepredviđeno ugrožavanje stabilnosti budžeta, razraditi strategije rizika te proračunske protokole za postupanje u slučajevima naglog pada prihoda zbog nepredviđenih okolnosti, izrada općinskih strategija oporavka te uspostava fiskalnih amortizera – fondova za crne dane prema visini procjenjenog rizika).

---

⁹ Analizi stanja i uticajima pandemije koronavirusa na finansijsku poziciju lokalne samouprave u FBiH (Savez općina i gradova, juni 2021. godine, autor Gregor Jurišić)

Izvori informacija potrošačkih jedinica Općine i procedura pripreme dokumenta

Za pripremu podataka za DOB Općine Centar Sarajevo za period 2022.-2024. godine, Služba za finansije, je dostavila Instrukcije 1. potrošačkim jedinicama (općinskim službama) u skladu sa rokom utvrđenim Budžetkim kalendarom Općine (15.04.2021. godine), a čiji su podaci sumirani i usklađeni sa procijenjenim prihodima i izvorima sredstava po godinama.

Programska klasifikacija koja se primjenjuje bazira se na budžetskim programima i projektima. Programsko budžetiranje, kao forma budžetiranja temeljena na rezultatima, zahtjeva da se ukupno potrebna sredstva prikažu raspoređena po budžetskim programima, definirajući za svaki program njegove ciljeve, aktivnosti i kvantitativne pokazatelje.

U skladu sa navedenim, ali i s ciljem otklanjanja neusklađenosti utvrđenih u Izjavi o fiskalnoj odgovornosti, Instrukcija je i ove godine sadržavala i preporuku da je potrebno dokumentirati izvore informacija (zahtjeve, analize, zakonski osnov) na osnovu kojih službe pripremaju prijedloge za budžetske dokumente te dostaviti parametre za mjerenje učinaka s obzirom na to da se Izjavom o fiskalnoj odgovornosti dokazuje zakonito, namjensko, efikasno i ekonomično trošenje budžetskih sredstava i poštivanje budžetskih principa participativnosti, transparentnosti, efikasnosti i ekonomičnosti, odnosno da je potrebno dati obrazloženje za podatke koji se odnose na mjerenje učinaka programa, a koji se ne mogu dostaviti u skladu sa budžetskim instrukcijama.

Dostavljene radne tabele bazirale su se inicijalnim projekcijama potrebnih sredstava za naredni trogodišnji period definisanih u Strateškom planu – Akcionom planu implementacije Strategije razvoja općine Centar Sarajevo za period 2018.-2021. godine.

Nakon analize dobijenih podataka od službi (potrošačkih jedinica), ponovo su se mogli konstatirati slijedeći nedostaci i problemi u definisanju budžetskih prioriteta:

- da je većina projekata koji su se kontinuirano realizirali u prethodim godinama planirana i za naredni budžetski period,
- da se kao bazna godina za utvrđivanje potrebnih sredstava koristila 2021. godina iako je Instrukcijom istaknuto da tekuća godina obuhvata i dio prenesenih sredstava prethodne godine, te da se procjene za period 2022.-2024. godine trebaju bazirati isključivo na procjeni potrebnih tekućih sredstava za te godine;
- da se u većini dostavljenih prijedloga ne iskazuju mjere učinka i njihove ciljane vrijednosti za programe i ostale relevantne informacije koje se odnose na ciljeve i aktivnosti programa.
- da su finansijski zahtjevi izuzetno veći u odnosu na projekciju tekućih prihoda kao izvora njihovog finansiranja u narednom trogodišnjem periodu.

Iako su slični problemi registrovani i u DOB-ovima viših nivoa vlasti (budžetski zahtjevi bez obrazloženja, nepostojanje analize programske strukture budžeta, nerazvijenost sistema upravljanja učinkom koji trebaju osigurati prioritete potrošnje pri raspodjeli ograničenih sredstava, nedovoljna uključenost rukovodećeg kadra u proces planiranja, nerealni zahtjevi čije finansiranje prevazilazi okvir raspoloživih budžetskih sredstava), utvrđeni nedostaci ulaznih podataka predstavljat će i dalje polaznu osnovu za nastojanja da se unaprijedi ova faza budžetskog ciklusa s ciljem osiguranja kvalitetnijih i potpunijih inicijalnih zahtjeva za budžetskim sredstvima.

U skladu sa navedenim, Općinski načelnik je na prijedlog Službe za finansije donio Smjernice općinskim službama za planiranje budžetskih dokumenata Općine Centar Sarajevo kao privremenu mjeru s ciljem poboljšanja procesa planiranja, a do definiranja nove procedure donošenja budžetskih dokumenata.

Cilj je usmjeravati proces planiranja budžetskih dokumenata prema korištenju SMART metodologija EU. To znači da:

- projekti budu specificirani u smislu potrebnih resursa za izvođenje projekta,
- definisanje problema kojim će se projekat baviti, koliko ljudi će se njime baviti i njihove dužnosti kao i trajanje projekta,
- projekti moraju imati mjerljiv ishod, u smislu broja osoba kojima je projekat pomogao ili pružio podršku,
- cilj mora biti mjerljiv, kako bi se moglo opravdati pokretanje projekta,
- ciljevi moraju biti dostižni i realni, inače projekat nije moguće realizovati. Nerealni ciljevi postavljeni u startu projekta će dovesti do problema oko realizacije projekta,
- vremenski određeni projekti, u smislu njihovog trajanja i fazne implementacije omogućuju lakše praćenje realizacije (bit će lakše prezentirati projekte i EU i generalno lakše pratiti i pravdati sredstva).

Pored navedenih preporuka, u narednom periodu će se intenzivno raditi i u okviru projekta Ozon – otvorene i odgovorne općine 2021 u saradnji sa Institutom za razvoj i evropske integracije, a u okviru tematskih oblasti koje u cjelini trebaju osigurati bolju komunikaciju sa građanima i efikasniju upotrebu javnih sredstava (prilagođavanje budžeta potrebama građana, komunikacija sa građanima, antikorupcijske mjere, zaštita okoliša i održivi razvoj, socijalna izdavanja, uključenost žena i ostalih marginaliziranih grupa).

Projekcija prihoda i izdataka Općine Centar Sarajevo

Projekcija prihoda

Ključni faktor za određivanje predloženih prioriteta potrošnje i gornje granice rashoda je projicirani okvir prihoda.

Projekcija prihoda data je na bazi postojećih propisa na državnom, federalnom i kantonalnom nivou, kao i općinskih odluka, pri čemu je i dalje potrebno konstatovati da i dalje ne postoji propis o pripadnosti javnih prihoda na nivou Kantona Sarajevo.

Obaveze utvrđene Presudom Ustavnog suda Federacije BiH od 12.10.2010. godine potvrđene i rješenjem Ustavnog suda od 24.05.2011. godine (obaveza kantona da usaglase zakone u propisanim rokovima, izvrše prenos poslova i nadležnosti na jedinice lokalne samouprave) nisu izvršene.

Prihodi koji se raspoređuju općini u skladu sa trenutno važećim propisima o pripadnosti javnih prihoda u FBiH planirani su u skladu sa višegodišnjim prosjekom (porez na imovinu, porez na dohodak, cestovne naknade, posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća), u skladu sa ostvarenjem u 2020. godini i planom 2021. godine, pri čemu je bitan limitirajući faktor činjenica da Općina ne raspolaže baznim podacima o obveznicima na osnovu kojih bi mogla pratiti trendove, uspjehnost naplate kao i raspodjelu ovih prihoda.

Iako federalne projekcije prihoda od poreza na dohodak za općinske/gradske budžete predviđaju određeno povećanje za planski period (od 3,5% do 4,6%), u DOB-u Općine nisu uzete u obzir zbog opreznosti i zadržavanja ukupnog općeg fonda sredstava u realnim okvirima i prema dosadašnjoj naplati.

Pored navedenog, značajan rizik za projekcije prihoda predstavlja i nepredvidivost epidemiološke situacije, ciklične izmjene u donošenju i primjeni mjera koje utiču na operativno ostvarivanje prihoda uz očekivanja da će, nakon provođenja cijepljenja stanovništva, njihov uticaj biti manji u narednim godinama.

Zbog navedenog su određeni prihodi čija je naplata u prethodnom periodu bila pod direktnim uticajem epidemioloških mjera (zakup poslovnih prostora, naknade za javne površine, zakup zemljišta) planirani u većem iznosu od ostvarenja 2020. i plana 2021. godine, a korigirat će se u narednim budžetskim dokumentima u zavisnosti od općih uslova poslovanja i nove procjene stanja epidemije.

U svrhu projekcije prihoda Općine korištene su projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza za kantone i općine za period 2022.-2024. (Federalno ministarstvo finansija, broj 05-12-5-4162-1/21 od 18.05.2021. godine):

- prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave (8,42% pripadajućih prihoda koji se raspoređuju jedinicama lokalne samouprave u skladu sa godišnjim Uputstvom o određivanju učešća u prihodima od indirektnih poreza);
- prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta (ekonomski kod 717131) i prihodi po osnovu dijela putarine (ekonomski kod 717114) koji se raspoređuju općinama u Kantonu Sarajevo na osnovu Zaključka o raspodjeli prihoda od indirektnih poreza koji pripadaju direkcijama za puteve i na osnovu kojeg Općini Centar pripada 4,78% projiciranih prihoda.

Uz već navedeno očekivano smanjenje uticaja epidemiološke situacije na prihode koje Općina neposredno ostvaruje (prema trenutnim podacima), najznačajniji prihodi u okviru ove grupe su planirani od:

- iznajmljivanja poslovnih prostorija (uz očekivano cjelogodišnje ostvarenje prihoda od zakupa prostora Austrijske ambasade i redovnu naplatu ugovorenih cijena),
- prihodi od kamata na depozite u bankama (u skladu sa očekivanim oročenjima za cijeli godišnji period, pozitivne zakonske promjene koje bi trebale umanjiti uticaj očekivanog budućeg smanjivanja kamatnih stopa na depozite u uslovima velike likvidnosti stabilnih banaka),
- općinske komunalne takse (planirani isključivo u skladu sa trendom naplate u 2020. godini uz mogućí negativni uticaj izmjene zakonskih uslova ostvarenja u skladu sa presudom Ustavnog suda),
- naknada za javne površine (uz moguće izmjene visine naknada prema općinskoj odluci),
- naknade za zemljište i naknade za korištenje zemljišta u cestovnom pojasu i drugog zemljišta koje pripada javnim, lokalnim i nekategorisanim cestama kojima upravlja Općina (u skladu sa procjenama nadležnih službi koje su limitirane nemogućnostima realnog planiranja prostornog uređenja područja općine),
- naknada za pogodnost korištenja zemljišta (renta) planirane su u skladu sa procjenom nadležnih općinskih službi na osnovu potencijalnih lokacija za investitore,

s tim da je u 2022. godini planirano ostvarenje prihoda po ovom osnovu za lokalitet Crnog vrha,

- naknade za uređenje zemljišta od pojedinačnih manjih investicija uz planirano ostvarenje KM 185.000 za lokalitet Crni vrh u 2022. godini, a koje je raspoređeno na početak izgradnje parkovske površine na navedenom području.

U okviru primljenih grantova, planirani su transferi Centralne izborne komisije za provođenje općih izbora 2024. godine, transferi za projekte iz međunarodnih fondova (Međunarodna organizacija rada za projekt Sarajevo – Centar poduzetništva), primljeni transferi Kantona Sarajevo za prevoz učenika, za održavanje kosog lifta na Ciglanama, te za ulaganja u komunalnu infrastrukturu (vodovod i kanalizacija, lokalne ceste, parkirališta na lokalnim cestama).

Ostali potencijalni namjenski transferi drugih nivoa vlasti ili fondova bit će identificirani u konkretnim budžetskim dokumentima, a nakon što budu poznati rezultati javnih poziva i uspješnosti aplikacija koje Općina podnese u narednom periodu.

Potencijalni prihodi po osnovu naknada od saobraćaja u mirovanju nisu planirani s obzirom na to da u momentu pripreme ovog dokumenta nisu poznate sve okolnosti naplate i pripadnosti ovog mogućeg namjenskog prihoda.

Primici od prodaje imovine obuhvataju primitke od prodaje zemljišta, te primitke od prodaje stanova prema procjenama nadležnih službi.

U tabeli procjene prihoda za period 2022.- 2024. godinu iskazani su samo tekući prihodi (bez procjene neutrošenih sredstava iz prethodne godine):

EKON. KOD	OPIS	Budžet 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
1	2	3	4	5	6
	I+II UKUPNO RASPOLOŽIVA SREDSTVA	56.100.000	33.450.000	30.070.000	30.600.000
700000	I PRIHOD I PRIMICI TEKUĆEG PERIODA	35.663.986	33.450.000	30.070.000	30.600.000
710000	PRIHODI OD POREZA	12.520.000	13.184.000	13.109.000	13.724.000
714000	Porez na imovinu	6.760.000	7.000.000	7.100.000	7.400.000
714111	Porez na imovinu	1.660.000	2.000.000	2.000.000	2.200.000
714121 714131	Porez na promet nepokretnosti i porez na nasljeđe i poklone	5.100.000	5.000.000	5.100.000	5.200.000
716000	Porez na dohodak	620.000	620.000	620.000	620.000
716100	Porez na dohodak	620.000	620.000	620.000	620.000
717000	Prihodi od indirektnih poreza	5.140.000	5.564.000	5.389.000	5.704.000
717114	Prihodi od indirektnih poreza na ime finansiranja auto cesta i drugih cesta u FBiH	284.000	302.000	312.000	324.000
717131	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju direkcijama za ceste	704.000	763.000	736.000	780.000
717141	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave	4.152.000	4.499.000	4.341.000	4.600.000

EKON. KOD	OPIS	Budžet 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
1	2	3	4	5	6
720000	NEPOREZNI PRIHODI	16.130.986	17.443.000	14.491.000	14.606.000
721000	Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine	4.535.986	5.368.000	5.466.000	5.476.000
721112	Prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa, patenata i autorskih honorara	2.986	3.000	3.000	3.000
721121	Prihodi od iznajmljivanja imovine-zemljište	200.000	250.000	250.000	250.000
721122	Prihodi od iznajmljivanja imovine-poslovni prostori	4.120.000	4.840.000	4.940.000	4.940.000
721129	Prihodi od iznajmljivanja imovine-skloništa	25.000	40.000	40.000	45.000
721129	Prihodi od iznajmljivanja imovine - Olimpijski stadion "Asim Ferhatović Hase"	24.000	48.000	48.000	48.000
721210	Prihodi od kamate za depozite u banci	65.000	80.000	80.000	80.000
721229	Ostali prihodi od zakupa - stanovi	30.000	35.000	35.000	40.000
721229	Ostali prihodi od zakupa	15.000	15.000	15.000	15.000
721239	Ostali prihodi od imovine	50.000	50.000	50.000	50.000
721611	Prihodi od privatizacije stanova i poslovnih prostora	4.000	7.000	5.000	5.000
722000	Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	8.685.000	8.965.000	5.865.000	5.920.000
722321	Komunalne općinske takse	2.000.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000
722431	Naknada za dodijeljeno zemljište	150.000	150.000	150.000	150.000
722433	Prihodi od naknade za uređenje zemljišta	2.700.000	485.000	100.000	100.000
722435	Naknada po osnovu prirodnih pogodnosti - renta	2.600.000	4.300.000	1.600.000	1.600.000
722436	Naknada po osnovu tehničkog pregleda građevina	250.000	250.000	250.000	250.000
722442	Naknada za izgradnju i održavanje javnih skloništa	90.000	90.000	80.000	80.000
722449	Ostale općinske naknade - naknade za korištenje cestovnog pojasa	45.000	60.000	60.000	60.000
722460	Naknada za zauzimanje javnih površina	550.000	1.050.000	1.050.000	1.100.000
722465	Naknada za postavljanje reklama na fasadama	100.000	100.000	100.000	100.000
722510	Ostale općinske naknade- naknade za korištenje podataka i usluga katastra	60.000	70.000	65.000	65.000
722611	Ostale općinske naknade-vjenčanja i ovjere na terenu	10.000	15.000	20.000	25.000
722611	Prihodi od pružanja usluga građanima - provizija od prodaje kantonalne administrativne takse i pristup informacijama	10.000	15.000	10.000	10.000
722611	Prihodi od pružanja usluga građanima - prodaja matičnih obrazaca	20.000	30.000	30.000	30.000
722700	Neplanirane uplate-uplate investitora za UP i RP	100.000	50.000	50.000	50.000
722530	Prihodi od posebnih naknada za ceste	450.000	450.000	450.000	450.000
722531	Naknada za upotrebu puteva za vozila pravnih osoba	150.000	150.000	150.000	150.000
722532	Naknada za upotrebu puteva za vozila građana	300.000	300.000	300.000	300.000

EKON. KOD	OPIS	Budžet 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
1	2	3	4	5	6
722580	Posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	2.450.000	2.650.000	2.700.000	2.750.000
722581/ 719114	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća gdje je osnovica zbirni iznos neto plaće	2.300.000	2.400.000	2.450.000	2.500.000
722582/ 719115	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća gdje je osnovica zbirni iznos neto primitaka po osnovu druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	150.000	250.000	250.000	250.000
723000	Novčane kazne	10.000	10.000	10.000	10.000
723131 723133	Novčane kazne po općinskim propisima	10.000	10.000	10.000	10.000
730000 740000	TRANSFERI I DONACIJE	5.543.000	1.573.000	1.270.000	1.070.000
731121	Transfer od međunarodnih organizacija - Međunarodna organizacija rada za projekt Centar poduzetništva	241.000	300.000	200.000	0
731121	Transfer od međunarodnih organizacija - projekt ArheoDunav	74.400	133.000	0	0
732111	Tekući transferi Trezor BiH CIK	0	70.000	0	0
732112	Tekući transferi od FBiH - Fond za zaštitu okoliša (sufinansiranje projekata)	194.600	0	0	0
732112	Tekući transferi od FBiH - jednokratna finansijska pomoć Budžetu	90.000	0	0	0
732114	Tekući transferi od Kantona - za prevoz učenika	115.000	120.000	120.000	120.000
732114	Tekući transferi od Kantona - za nabavku opreme za vrtiće	19.040	0	0	0
732114	Tekući transferi od Kantona - za tekuće održavanje kosog lifta na Ciglanama	50.000	50.000	50.000	50.000
732114	Tekući transferi od Kantona - za sanaciju vodovodne i kanalizacione mreže iz sredstava vodnih naknada	200.000	200.000	200.000	200.000
732114	Tekući transferi od Kantona - za sanaciju vodovodne mreže na lokalitetu općine Centar	600.000	0	0	0
732114	Tekući transferi od Kantona - Kantonalna uprava civilne zaštite za sanaciju klizišta u ulici Hakije Kulenovića	100.000	0	0	0
732114	Tekući transferi od Kantona - za sanaciju lokalnih vodotokova i Koševskog potoka	200.000	200.000	200.000	200.000
741112	Kapitalni transferi od FBiH - za izgradnju škole na Šipu	300.000	0	0	0
741121	Kapitalni transferi od međunarodnih organizacija - UNDP za projekt jačanja uloge mjesnih zajednica	20.000	0	0	0
742114	Kapitalni transferi od Kantona - za saniranje lokalnih ulica sa parkiralištima	300.000	300.000	300.000	300.000
742114	Kapitalni transferi od Kantona - za saniranje lokalnih ulica	0	200.000	200.000	200.000
742114	Kapitalni transferi od Kantona - za regulaciju toka (ucjevljenje) potoka Sušica	500.000	0	0	0

EKON. KOD	OPIS	Budžet 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
1	2	3	4	5	6
742114	Kapitalni transferi od Kantona - za izgradnju puta na lokalitetu Skakavac	50.000	0	0	0
742114	Kapitalni transferi od Kantona - za izgradnju objekta škole sa predškolskom ustanovom na Šipu	2.345.960	0	0	0
742114	Kapitalni transferi od Kantona - za spomenik Mirzi Delibašiću	20.000	0	0	0
742115	Kapitalni transferi Grada- za opremanje objekta Europske kuće kulture i nacionalnih manjina (bivši objekt Austrijske kuće)	50.000	0	0	0
742212	Kapitalni transfer od preduzeća - NLB banka za saniranje pristupne staze	73.000	0	0	0
810000	KAPITALNI PRIMICI	1.470.000	1.250.000	1.200.000	1.200.000
811111	Primici od prodaje zemljišta	1.220.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000
811111	Primici od prodaje stanova	250.000	150.000	100.000	100.000
813612	Otplate od ostalih domaćih potraživanja - rušenje objekata	0	0	0	0
591000	II Neurošena sredstva iz prethodne godine	20.436.014	0	0	0

Procjena ukupno raspoloživih sredstava u narednim godinama je značajno manja u odnosu na ukupna sredstva planirana u 2020. godini što je djelimično posljedica stvarnih procijenjenih umanjjenja na određenim budžetskim stavkama, specifičnih projekata koji su planirani u 2021. godini, ali najvećim dijelom neiskazivanja procjene prenijetih sredstava iz prethodnih godina, a koja su raspoređena u Budžetu 2021. godine (KM 20.436.014).

Projekcija rashoda

DOB-om su utvrđene početne gornje granice rashoda za 2022.-2024. godinu unutar kojih će službe razviti svoje detaljne zahtjeve za budžetskim sredstvima u skladu sa narednom instrukcijom za pripremu finansijskih planova za Nacrt Budžeta 2022. godine.

Projekcija izdataka bazirala se na izvršenju za 2020. godinu te procijenjenom izvršenju u 2021. godini. Sredstva za višegodišnje kapitalne projekte čija je realizacija započeta u prethodnim godinama su planirana sa ciljem okončanja ovih projekata u narednom periodu. Pad prihoda i pritisak na budžet novonastalim potrebama će dovesti do odlaganja projekata koji nisu hitni ili esencijalni.

Generalni zahtjev i stav je da se tekući izdaci za rad organa uprave zadrže na nivou procjene 2021. godine (osim za one stavke za koje je realno potrebno izvršiti korekcije procjene), dok je procjena sredstava za dugogodišnje projekte - transfere (posebno u oblasti socijalne i boračke zaštite te društvenih djelatnosti) i dalje uslovljena cikličnim promjenama u mogućnosti realizacije zbog stanja epidemije, zbog čega niti 2020. niti 2021. godina ne predstavljaju realan putokaz u definiranju potrebnih sredstava.

Pri tome se moraju uvažiti zahtjevi građana i institucija da se određeni projekti iz ovih oblasti zadrže kao svrsishodni za zajednicu, a ipak osigurati potrebne uštede zbog realokacije značajno smanjenih budžetskih sredstava na saniranje posljedica pandemije.

Za velike investicione projekte (izgradnja škole i predškolske ustanove na Šipu, izgradnja Europske kuće kulture i nacionalnih manjina) su planirana dovoljna sredstva za okončanje i stavljanje u funkciju.

Imajući u vidu da u ovom momentu nije poznat raspored eventualnih transfera viših nivoa vlasti za ove namjene, stvarna sredstva za realizaciju ovih i drugih kapitalnih i strateških ulaganja bit će određena iz eventualno drugih izvora, preraspodjelom sa drugih projekata ili iz rasporeda suficita iz prethodnih godina, a koji će se identificirati u konačnim budžetskim dokumentima za naredne godine.

To se odnosi i dodatna sredstva prema zahtjevima nadležnih službi i za druge kontinuirane projekte Općine, koji se u konačnim budžetskim dokumentima financiraju djelimično i iz rasporeda neutrošenih sredstava prethodnih godina, a u DOB-u su planirani samo u iznosu mogućeg rasporeda tekućih prihoda.

Zahtjevi za značajne kapitalne (razvojne) projekte moći će se financirati isključivo iz rasporeda potencijalnog suficita budžeta Općine ili iz vanjskih izvora (privatni kapital, međunarodni fondovi), a zahtijevat će i budžetska sredstva u smislu pripreme prostorno-planske i druge projekte dokumentacije, eventualno rješavanje imovinskih odnosa kao i za troškove promocije s ciljem privlačenja vanjskih izvora sredstava.

Za kapitalne višegodišnje projekte koji su kao definisani kao strateški potrebno je i racionalno i objektivno sagledati sve pretpostavke koje se moraju ispuniti za početak finansijske realizacije i projektno definisati dinamiku i iznos potrebnih sredstava u pojedinim fazama projekta kako se finansijska sredstva ne bi blokirala u godišnjim budžetima te prenosila kao nerealizirana u naredne budžetske godine. To je posebno bitno u narednom periodu oporavka od krize uzrokovane pandemijom.

Za navedene projekte, kao i za sve budžetske stavke, nužno je utvrditi i parametre i indikatore za mjerenje učinaka utroška javnih sredstava i osigurati kontinuirano praćenje i mjerenje s ciljem ispunjenja funkcija budžeta u ispunjenju javnih potreba.

Pored navedenog, bilo bi nužno ocijeniti opravdanost planiranja istih projekata ili rasporeda sredstava na iste korisnike u budžetima viših nivoa vlasti i jedinica lokalne samuprave zbog nejasne ili podijeljene nadležnosti s ciljem osiguranja pravičnosti, transparentnosti, participativnosti, odnosno jednakih prava svih javnih subjekata u raspodjeli sredstava.

Iskazana su i minimalna sredstava tekuće rezerve (po KM 50.000) s obzirom na to da su njihov izvor za naredne godine isključivo tekući prihodi (uvažavajući zakonsko ograničenje od 3% planiranih prihoda bez namjenskih prihoda, vlastitih prihoda i primitaka).

Broj zaposlenih projiciran je na bazi broja stvarno zaposlenih u periodu pripreme ovog dokumenta (267 službenika i namještenika), a na osnovu kojeg je data procjena za 2021. godinu i naredne godine (projiciran je isti prosječni broj zaposlenih kao rezultat kontinuiranih fluktuacija zaposlenih zbog penzionisanja i eventualnih popunjavanja radnih mjesta predviđenih sistematizacijom).

Također, sredstva planirana za plaće i naknade nisu korigovana u odnosu na eventualne efekte najavljenih izmjena propisa o oporezivanju dohotka, a razlika iznosa u programskom dijelu DOB-a odnosi se isključivo na raspored namjenskih sredstava za ove namjene za projekte Sarajevo – Centar poduzetništva i projekt Arheodunav za koje će se raspored

sredstava za plaće i druge troškove izvršiti u budžetskim dokumentima za konkretne godine (prema finansijskim planovima ovih projekata).

Jedina razlika u okviru naknada u odnosu na 2021. godinu, iskazana je u okviru naknada za otpremnine prema procjeni broja uposlenika koji stiču pravo na penzionisanje i zakonski predviđenu otpremninu, ali i uz moguća odstupanja i za naknade u slučaju smrti i bolesti (prema zakonski definiranim limitima i poreznim oslobađanjima), a koja nije moguće u potpunosti predvidjeti.

Budžetske procjene izdataka raspoređene su na Općinu Centar Sarajevo kao jedinstvenog budžetskog korisnika u skladu sa donesenim Registrom budžetskih korisnika Općine Centar Sarajevo za 2021. godinu.

Budžetske procjene prema ekonomskoj klasifikaciji sa projekcijama za period 2022.–2024. godine:

EKON. KOD	OPIS	Budžet 2021.	DOB 2022.	DOB 2023.	DOB 2024.
1	2	3	4	5	5
	IZDACI (I + II + III+IV)	56.100.000	33.450.000	30.070.000	30.600.000
610000	I TEKUĆI IZDACI	27.131.167	20.915.000	21.071.000	21.463.000
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	8.635.000	8.675.000	8.645.000	8.645.000
611100	Bruto plaće sa doprinosima iz plaće	7.600.000	7.600.000	7.600.000	7.600.000
611200	Naknade troškova zaposlenih	1.035.000	1.075.000	1.045.000	1.045.000
612000	Doprinosi poslodavca	920.000	920.000	920.000	920.000
612100	Doprinosi poslodavca	920.000	920.000	920.000	920.000
613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	5.235.575	4.096.000	4.042.000	4.144.000
613100	Putni troškovi	22.600	25.000	25.000	25.000
613200	Izdaci za energiju	256.000	255.000	255.000	255.000
613300	Izdaci za komunalne usluge	322.480	327.000	307.000	304.000
613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	379.655	291.780	293.480	293.480
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	27.000	32.000	32.000	32.000
613600	Unajmljivanje imovine i opreme	85.000	80.000	73.000	73.000
613700	Izdaci za tekuće održavanje	1.858.220	957.000	897.000	902.000
613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	36.000	36.000	36.000	36.000
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	2.248.620	2.092.220	2.123.520	2.223.520
614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	12.340.592	7.224.000	7.464.000	7.754.000
614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	1.649.500	1.853.000	1.663.000	1.853.000

EKON. KOD	OPIS	Budžet 2021.	DOB 2022.	DOB 2023.	DOB 2024.
1	2	3	4	5	5
614200	Tekući transferi pojedincima	8.295.605	3.450.000	3.620.000	3.660.000
614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	1.349.000	1.161.000	1.211.000	1.261.000
614400	Subvencije javnim preduzećima	787.400	450.000	440.000	450.000
614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	130.000	100.000	150.000	150.000
614700	Tekući transfer međunarodnim organizacijama	0	100.000	100.000	100.000
614800	Drugi tekući rashodi	129.087	110.000	280.000	280.000
	II KAPITALNI IZDACI	28.832.833	12.455.000	8.919.000	9.057.000
615000	Kapitalni transferi	7.103.442	4.104.020	3.154.020	2.954.020
615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	3.698.930	2.880.000	1.860.000	1.740.000
615200	Kapitalni transferi pojedincima	527.092	402.000	472.000	502.000
615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	5.500	0	0	40.000
615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	2.682.650	515.000	615.000	665.000
615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	189.270	307.020	207.020	7.020
821000	Kapitalna ulaganja - izdaci za nabavku stalnih sredstava	21.729.391	8.350.980	5.764.980	6.102.980
821100	Nabavka zemljišta	2.320.117	840.000	690.000	710.000
821200	Nabavka građevina	8.831.956	865.000	515.000	515.000
821300	Nabavka opreme	1.877.481	905.000	765.000	815.000
821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	577.000	200.000	200.000	200.000
821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	8.122.837	5.540.980	3.594.980	3.862.980
	III FINANSIRANJE - IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU	86.000	30.000	30.000	30.000
822000	Pozajmljivanje za rušenje bespravni objekata	86.000	30.000	30.000	30.000
	IV TEKUĆE REZERVE	50.000	50.000	50.000	50.000

Posmatrajući prema izvorima prihoda tekućeg perioda, struktura sredstva je slijedeća:

FOND	Ukupno tekući prihodi 2021.	Ukupno prenesena sredstva 2021.	UKUPNO BUDŽET 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
1	2	3	4 (2+3)	5	6	7
opći fond	17.856.000	4.036.786	21.892.786	19.522.000	19.564.000	20.128.000
cestarine	1.483.000	639.593	2.122.593	1.575.000	1.558.000	1.614.000
posebna naknada civilne zaštite	2.450.000	6.201.648	8.651.648	2.645.000	2.700.000	2.750.000
zakup sklonista	25.000	87.557	112.557	40.000	40.000	45.000
izgradnja sklonista	90.000	333.663	423.663	90.000	80.000	80.000
dodjela i prodaja zemljišta	1.370.000	3.491.870	4.861.870	1.250.000	1.250.000	1.250.000
zakup zemljišta	200.000	207.419	407.419	250.000	250.000	250.000
renta	2.600.000	3.627.400	6.227.400	4.300.000	1.600.000	1.600.000
uređenje	200.000	178.872	378.872	300.000	100.000	100.000
uređenje Šipa putem Zavoda za izgradnju KS	0	2.868	2.868	0	0	0
uređenje Šipa putem Općine	2.500.000	541.454	3.041.454	0	0	0
uređenje Crnog vrha	0	0	0	185.000	0	0
javna površina	550.000	445.760	995.760	1.050.000	1.050.000	1.100.000
postavljanje reklama na fasadama	100.000	86.592	186.592	100.000	100.000	100.000
državne šume	0	143	143	0	0	0
davanje prava na eksploataciju prirodnih resursa	2.986		2.986	3.000	3.000	3.000
privatizacija stanova	4.000	45.141	49.141	7.000	5.000	5.000
zakup stanova	30.000	31.865	61.865	35.000	35.000	40.000
naknada za katastar	60.000	62.711	122.711	75.000	65.000	65.000
ostala imovina /prodaja	250.000	198.666	448.666	150.000	100.000	100.000
tehnički pregledi i ostale namjenske komisije	250.000	0	250.000	250.000	250.000	250.000
premija osiguranja zgrade	0	127.841	127.841	0	0	0
premija osiguranja - sredstva civilne zaštite	0	20.793	20.793	0	0	0
ostali prihodi (uplate investitora za up i rp)	100.000	0	100.000	50.000	50.000	50.000
fond oporavka za mjere saniranja posljedica pandemije (sredstva posebne naknade i za izgradnju skloništa)	0	67.376	67.376	0	0	0
namjenski transferi viših nivoa vlasti i međunarodnih fondova	5.543.000	0	5.543.000	1.573.000	1.270.000	1.070.000
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	35.643.986	20.436.014	56.100.000	33.450.000	30.070.000	30.600.000

Procjena potrošnje po funkcionalnim sektorima za period 2022.-2024. godine daje se u narednom pregledu prema propisanoj klasifikaciji funkcija, opet uzimajući u obzir da su u 2021. godini iskazana i prenijeta neutrošena sredstva iz 2020. godine, dok su u projekcijama za naredne godine prikazani samo tekući prihodi:

Sektor / funkcija	Budžet 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
Opće javne usluge	14.477.554	14.142.500	13.673.500	13.785.500
Obrana	7.411.955	2.033.000	1.898.000	1.998.000
Javni red i sigurnost	304.500	182.500	352.500	352.500
Ekonomski poslovi	11.858.145	5.256.000	3.867.000	4.060.000
Zaštita životne sredine	5.886.560	4.250.000	2.930.000	2.775.000
Stambeni i zajednički poslovi	5.196.044	1.647.520	1.545.520	1.685.520
Zdravstvo	260.000	170.000	170.000	170.000
Rekreacija, kultura i religija	3.209.670	2.762.980	2.537.980	2.667.980
Obrazovanje	6.005.980	1.599.000	1.689.000	1.699.000
Socijalna zaštita	1.489.592	1.406.500	1.406.500	1.406.500
Ukupna potrošnja	56.100.000	33.450.000	30.070.000	30.600.000

Struktura izdataka, u smislu učešća osnovnih grupa izdataka u ukupnim sredstvima je slijedeća:

	procjene strukture izdataka u ukupnim sredstvima		
	2022.	2023.	2024.
bruto plaće i naknade	25,93%	28,75%	28,25%
doprinosi	2,75%	3,06%	3,01%
izdaci za materijal i usluge	12,25%	13,44%	13,54%
tekući transferi	21,60%	24,82%	25,34%
kapitalni transferi	12,27%	10,49%	9,65%
kapitalna ulaganja	24,97%	19,17%	19,94%
finansiranje	0,09%	0,10%	0,10%
tekuća rezerva	0,15%	0,17%	0,16%
UKUPNO	100,00%	100,00%	100,00%

U navedenoj analizi, treba imati u vidu značajan iznos namjenskih sredstava u projekcijama budžeta Općine koja se ne mogu raspoređivati na opće izdatke, tako da bi navedeni omjeri u strukturi izdataka bili značajno drugačiji kada bi se u analizi uzeo u obzir i navedeni parametar.

U tabelama programskog budžeta za DOB Općine Centar Sarajevo za period 2022.-2024. godine prikazane su ukupne procjene potrebnih sredstava prema utvrđenim programima i projektima.

Prilikom analize navedenog, opet treba uzeti u obzir da podaci za 2021. godinu obuhvataju, pored tekućih i prenijeta neutrošena sredstva, kao i da je raspored sredstava bitno određen njihovim izvorom, odnosno da li se radi o namjenskim ili općim sredstvima.

Cijeneći značaj strateškog usmjerenja kojeg predstavlja trenutno važeća Strategija razvoja, važnost jasno definisanih, mjerljivih, dostižnih i realnih ciljeva posebno u kontekstu planiranja budžeta koji predstavlja osnovni instrument ostvarenja vizije i ciljeva Općine, u programskom dijelu Dokumenta okvirnog budžeta Općine Centar za 2022.-2024. godinu prikazana je i poveznica trenutno definisanih budžetskih programa sa prepoznatim razvojnim oblastima, sektorskim ciljevima i prioritnim ciljevima u Strateškom planu / Akcionom planu implementacije Strategije razvoja za period 2018.-2021. godine.

Detaljna razrada sredstava prema analitikim budžetskim stavkama evidentirana je u bazi podataka Službe za finansije i služit će kao osnova za pripremu Nacrta Budžeta za 2022. godinu i kao izvor informacija o projiciranim budžetskim vrijednostima za okvirne sporazume u navedenom vremenskom periodu.

Općina u narednom periodu, prema Dokumentu okvirnog budžeta, nije planirala kreditna zaduživanja tako da se u DOB-u ne prikazuju niti se mogu dati procjene javnog duga i njegove implikacije na budžete narednih godina.

Eventualna kreditna zaduženja bit će, u skladu sa propisima, definirana godišnjim odlukama o izvršenju budžeta.

Određeni broj strateških projekata koje su kandidovale službe, kao što je već konstatovano, zahtjevaju značajna finansijska sredstva koja nije moguće podržati planiranim tekućim općim prihodima.

U skladu sa navedenim, a imajući u vidu značaj ovih projekata i s ciljem usmjeravanja budućih potencijalnih sredstava na realizaciju projekata koji su strateško opredjeljenje Općine (rasporeda budžetskog suficita, osiguranja vanjskih izvora finansiranja), navedeni projekti nisu uvršteni u tabele prioriteta DOB-a, ali se navode u nastavku kako bi se u Dokumentu okvirnog budžeta definirali potencijalni prioriteti za naredne godine i planirali kao strateški projekti u budućim strateškim planovima, a čije će planiranje u konkretnim budžetskim dokumentima zavisiti od osiguranja izvora finansiranja:

- ✓ *uređenje ulice Radićeva;*
- ✓ *proširenje ulica Nahorevska i Kromolj;*
- ✓ *fasada zgrade u ulici Kralja Tvrtka;*
- ✓ *adaptacija i opremanje prostora FIS-a;*
- ✓ *izgradnja podzemne garaže na Merhemića trgu;*
- ✓ *nabavka opreme za parkinge (parkomati i rampe);*
- ✓ *uređenje parka Hastahana;*
- ✓ *uređenje parkova Betanija i Crni vrh;*
- ✓ *uređenje „urbanih soba“ – zelenih površina;*
- ✓ *izgradnja i uređenje poslovne zone IT park – Šip;*
- ✓ *izgradnja nove gradske rasvjete;*
- ✓ *nastavak regulacije potoka Sušica;*
- ✓ *digitalizacija procesa u Općini;*

Programske tabele pregleda prioriteta budžetske potrošnje sa projekcijama za period 2022.-2024. godine:

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA			
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.	
-	-	-	TP1	ZASTUPANJE OPĆINE I ZAŠTITA IMOVINE OPĆINE PRED SUDOVIMA I DRUGIM ORGANIMA	TP1-1	613900	Izvršenje sudskih presuda- kamate i sudski troškovi	30.000	50.000	250.000	250.000	
						614800	Izvršenje sudskih presuda- naknade za povrat po sudskim presudama	100.000	80.000	250.000	250.000	
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 1								130.000	130.000	500.000	500.000	
-	-	-	TP2	OPSLUŽIVANJE RADA OPĆINSKOG VIJEĆA, PARLAMENTARNIH GRUPA I REALIZACIJA IZBORA	TP2-1	614100	Provođenje i finansiranje izbora	30.000	170.000	30.000	200.000	
					TP2-2	614300	Finansiranje parlamentarnih grupa	200.000	200.000	200.000	200.000	
					TP2-3	613900	Naknade za rad u Općinskom vijeću i tijelima Općinskog vijeća	Izdaci za naknade skupštinskih zastupnika	265.000	270.000	270.000	270.000
				613900		Izdaci za rad komisija Općinskog vijeća		150.000	150.000	150.000	150.000	
				613900		Izdaci za članove izborne komisije		32.000	70.000	32.000	70.000	
				614200		Izdaci za dobrovoljno zdravstveno i PIO osiguranje vijećnika		10.000	10.000	10.000	10.000	
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 2								687.000	870.000	692.000	900.000	
Socijalni razvoj; Zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	* Socijalna inkluzija; * Zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture	* Uključivanje socijalno osjetljivih osoba; * Zaštita prirodnog i kulturno- historijskog naslijeđa	TP3	POMOĆ BORAČKOJ POPULACIJI	TP3-1	614200	Pomoć ratnim vojnim invalidima 100%, 90% i 80% - korisnike tuđe njege i pomoći	75.000	75.000	75.000	75.000	
					TP3-2	614200	Jednokratna pomoć ratnim vojnim invalidima, porodicama šehida i poginulih boraca i demobilisanim borcima	166.000	170.000	170.000	170.000	
					TP3-3	614200	Jednokratne novčane pomoći povodom značajnih datuma	20.000	20.000	20.000	20.000	

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
					TP3-4	614300	Finansiranje programa boračkih udruženja	354.000	360.000	360.000	360.000
					TP3-5	614300	Aktivnosti i organizacija proslave značajnih datuma i godišnjica i održavanje spomen obilježja	12.000	12.000	12.000	12.000
				614300		Obilježavanje Dana 105. Motorizovane brigade Armije BiH;		1.000	1.000	1.000	1.000
				614300		Obilježavanje pogibije i sjećanja na načelnika štaba 105. Motorizovane brigade Esada Bajramovića Kapetana;		6.000	6.000	6.000	6.000
				614100		Obilježavanje Dana odreda Soukbunar i Dana spomena žrtvama područja Nahorevo-Skakavac		5.000	5.000	5.000	5.000
				613700		Podrška Fondu Memorijala za manifestaciju Igman		45.000	25.000	25.000	25.000
					TP3-6	615200	Prilagođavanje putničkih automobila ratnih vojnih invalida za samostalno upravljanje	10.500	7.000	7.000	7.000
					TP3-7	614100	Participiranje u projektima Ministarstva za boračka pitanja KS i fondova KS	8.000	5.000	5.000	5.000
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 3								702.500	686.000	686.000	686.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA			
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.	
Socijalni razvoj	* Unapređenje zdravlja stanovništva; * Socijalna inkluzija	* Povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite za sve stanovnike * Podrška natalitetu * Uključivanje socijalno osjetljivih osoba * Razvoj socijalnih usluga	TP4	PRUŽANJE POMOĆI ZA SOCIJALNO NAJUGROŽENIJE GRAĐANA, PORODILJE I MJERE NATALITETNE POLITIKE	TP4-2	614200	Pomoć u liječenju osoba oboljelih od leukemije, hepatitisa B i C i drugih teških hroničnih bolesti	70.000	70.000	70.000	70.000	
					TP4-3	614200	Urgentne socijalne pomoći	Jednokratne novčane pomoći za nužne troškove života	120.000	120.000	120.000	120.000
						614200		Novčane pomoći za liječenje	75.000	60.000	60.000	60.000
					TP4-4	614200	Pomoć u plaćanju učine učenicima osnovnih škola sa područja općine Centar Sarajevo	60.000	80.000	80.000	80.000	
					TP4-5	614200	Pomoć za privremeni smještaj socijalno ugroženih porodica sa prebivalištem na području općine Centar	40.000	30.000	30.000	30.000	
					TP4-6	614200	Obezbjedenje zdravstvene zaštite za lica u stanju socijalne potrebe	25.000	25.000	25.000	25.000	
					TP4-7	614200	Finansiranje ukopa lica koja nemaju bliže srodnike	5.000	5.000	5.000	5.000	
					TP4-8	614200	Participacija za nabavku hljeba i mlijeka	Za socijalno ugrožene penzionere;	260.000	260.000	260.000	260.000
						614200	Participacija za nabavku hljeba i mlijeka	Za socijalno ugrožene građane preko 65 godina starosti koji nisu ostvarili pravo na penziju;	40.000	40.000	40.000	40.000
					TP4-9	614200	Pomoć porodiljama	120.000	130.000	130.000	130.000	
					TP4-12	615200	Prilagođavanje stambenih objekata i motornih vozila invalidnih lica	15.000	20.000	20.000	20.000	
					TP4-13	614200	Pomoći penzionerima i osobama treće životne dobi	Pomoć penzionerima za nabavku lijekova	70.000	60.000	60.000	60.000
						614200		Za projekte pomoći u saradnji sa Udruženjem penzionera	10.000	3.000	3.000	3.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
					TP4-14	615200	Obezbijeđenje standardnih uslova stanovanja za socijalno ugrožene porodice	20.000	20.000	20.000	20.000
					TP4-15	615100	Pomoć KJU Dom za djecu bez roditeljskog staranja	15.000	15.000	15.000	15.000
						614100		za nabavku novogodišnjih paketića	2.000	2.000	2.000
					TP4-16	615200	Pomoć za nabavku pomagala za invalidna lica	20.000	10.000	10.000	10.000
					TP4-21	615100	Pomoć ustanovama za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba	10.000	0	0	0
						614100		JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine u Pazariću KJU Dom za socijalno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba u Nahorevu	5.000	0	0
					TP4-25	614100	Podrška KJU Porodično savjetovalište	5.000	0	0	0
					TP4-29	614200	Podrška mjerama natalitetne politike	40.000	40.000	40.000	40.000
					TP4-31	614200	Podrška mjerama readmisije	2.000	2.000	2.000	2.000
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 4								1.029.000	992.000	992.000	992.000
Socijalni razvoj	* Unapređenje zdravlja stanovništva	* Povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite za sve stanovnike	TP5	PODRŠKA ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA	TP5-1	615100	Učešće u obezbjeđenju boljih uslova rada zdravstvenih ustanova i istraživačkih institucija	100.000	30.000	30.000	30.000
					TP5-2	613900	Podrška projektima zdravstvenih ustanova i zdravstvenih radnika	6.000	6.000	6.000	6.000
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 5								106.000	36.000	36.000	36.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA			
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.	
Socijalni razvoj	* Obrazovanje - razvoj ljudskih potencijala; * Socijalna inkluzija	* Razvoj fizičke infrastrukture u obrazovnim institucijama; * Razvoj nastavnih i vannastavnih aktivnosti u obrazovnim institucijama; * Povećanje broja djece obuhvaćene predškolskim odgojem i obrazovanjem; * Program rješavanja problema roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite	TP6	PODRŠKA OBRAZOVANJU KROZ POBOLJŠANJE USLOVA RADA I FUNKCIONISANJE OBRAZOVNIH USTANOVA	TP6-1	614100	Takmičenje osnovnih škola iz znanja	5.000	25.000	25.000	25.000	
					TP6-2	614100 614200	Obilježavanje Dana nastavnika u Kantonu Sarajevo	3.000	3.000	3.000	3.000	
					TP6-3	614100	Edukacija učenika osnovnih škola iz oblasti kulture	0	8.000	8.000	8.000	
					TP6-4	614200	Pomoć učenicima romske populacije za redovno pohađanje nastave	10.000	10.000	10.000	10.000	
					TP6-6	614100	Podrška stručnom usavršavanju rukovodilaca osnovnih škola	0	3.000	3.000	3.000	
					TP6-7	614100	Nabavka udžbenika za prvačice	64.500	70.000	70.000	70.000	
					TP6-8	614200	Stipendiranje učenika i studenata	624.000	500.000	500.000	500.000	
					TP6-9	614200	Besplatan prevoz učenika osnovnih škola	za prevoz učenika sa poteškoćama u razvoju (učenici osnovnih i srednjih škola)	15.000	20.000	20.000	20.000
								za prevoz pratilaca predškolske djece sa poteškoćama u razvoju	10.000	20.000	20.000	20.000
								za prijevoz učenika rubnih dijelova općine (OŠ "Alija Nametak", OŠ "Mehmed beg Kapetanović Ljubušak")	100.000	100.000	100.000	100.000
					TP6-12	615100	Poboljšanje prostornih uslova rada i opremljenosti predškolskih	Projekt ljudske sigurnosti GAGP putem OŠ Hasan Kikić	26.980	0	0	0

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA			
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.	
						615100	ustanova, osnovnih škola, srednjih škola i visokoškolskih ustanova	Podrška u opremanju predškolskih ustanova (sredstva transfera Kantona Sarajevo)	19.040	0	0	0
						615100		Poboljšanje uslovnosti objekata obrazovnih institucija prema zahtjevima	171.500	100.000	100.000	100.000
					TP6-16	614100	Podrška projektima za školsku djecu, studente i mlade	Podrška projektima predškolskih ustanova, osnovnih škola, srednjih škola i visokoškolskih ustanova za tekuće projekte i aktivnosti	15.000	25.000	25.000	25.000
						614200		Finansiranje troškova ekskurzija za djecu slabijeg imovnog stanja sa područja općine Centar	0	20.000	20.000	20.000
					TP6-17	615100	Opremanje biblioteka u javnim ustanovama		5.000	5.000	5.000	5.000
					TP6-18	614100	Podrška projektu sufinansiranja troškova vanrednog školovanja, troškova prekvalifikacije i dokvalifikacije nezaposlenih		30.000	30.000	30.000	30.000
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 6									1.099.020	939.000	939.000	939.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA					
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.			
Socijalni razvoj	* Razvoj sporta	* Širenje značaja školskog sporta kao integralnog dijela odgojno-obrazovnog procesa; * Obezbeđenje održivosti finansiranja sportskih aktivnosti i sportskih objekata, * Razvoj i održivost JU Centar za sport i rekreaciju i javnih sportskih objekata	TP7	PROVOĐENJE JAVNOG INTERESA U OBLASTI SPORTA	TP7-1	614100	Realizacija projekta iz oblasti sporta putem JU Centar za sport i rekreaciju	200.000	150.000	150.000	200.000			
						614100	Sportski projekti za učenike osnovnih škola i djecu predškolskog uzrasta sa područja općine Centar	30.000	30.000	30.000	30.000			
							TP7-2	614100	Sportski susreti srednjih škola	0	10.000	10.000	10.000	
							TP7-3	614100	Podrška JU Centar za sport i rekreaciju	180.000	za rad Centra za sport i rekreaciju;	150.000	150.000	150.000
								614100		za trenažne i takmičarske procese djece i mladih	30.000	50.000	50.000	50.000
								614100		za nabavku opreme i sportskih rekvizita za realizaciju sportskih projekata	5.000	10.000	10.000	10.000
								614100		za zakup prostora za projekt Kuća podrške - mobilni tim u saradnji sa Hilsfwerk	40.000	40.000	40.000	40.000
							TP7-5	614300	Finansijska podrška sportskim organizacijama, projektima i pojedincima	20.000	Podrška sportskim klubovima za rad sa invalidnim licima	20.000	20.000	20.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
					TP7-7	614200	Implementacija Akcionog plana Strategije Općine Centar iz oblasti sporta	10.000	15.000	20.000	20.000
				614200		10.000		15.000	30.000	30.000	
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 7								525.000	490.000	510.000	560.000
Socijalni razvoj	* Razvoj kulturnih sadržaja i programa na području općine Centar	* Unapređenje kulturnog proizvoda; * Razvoj o održivost JU Centar kulture i mladih općine Centar; * Unapređenje saradnje sa vjerskim zajednicama	TP8	RAZVOJ KULTURE NA PODRUČJU OPĆINE CENTAR	TP8-1	614200	Finansiranje izdavanja knjiga	10.000	0	20.000	20.000
					TP8-2	614300	Podrška vjerskim institucijama i zajednicama u finansiranju tekućih programa	15.000	25.000	25.000	25.000
					TP8-3	614100	Finansiranje rada JU Centar kulture i mladih	240.000	200.000	200.000	200.000
					TP8-4	614100	Projekti za građane putem JU Centar kulture i mladih	100.000	130.000	130.000	130.000
					TP8-5	614100	Manifestacija javnog dočeka nove godine na ulicama Grada	0	10.000	10.000	10.000
					TP8-6	614100	Donacije povodom praznika	1.000	0	0	0
					TP8-7	614100	Podrška kulturnim i naučnim	10.000	30.000	30.000	30.000
							Projekti iz oblasti kulture prema zahtjevima				

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA			
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.	
						614100	ustanovama, manifestacijama, festivalima i projektima	Akademija nauka i umjetnosti	5.000	0	0	0
						614400		Javnim preduzećima i ustanovama za programske, sportske i sajamske projekte od značaja za općinu Centar	20.000	30.000	30.000	30.000
						615100		Finansijska podrška ustanovama iz oblasti kulture od značaja za općinu Centar	20.000	30.000	30.000	30.000
					TP8-8	615100	Poboljšanje prostornih uslova rada i opremljenosti kulturno - historijskih ustanova	Memorijalni Centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine za rekonstrukciju i sanaciju objekata u kompleksu Memorijalnog centra	10.000	10.000	10.000	10.000
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 8									431.000	465.000	485.000	485.000
Socijalni razvoj	* Razvoj saradnje sa organizacijama civilnog društva; *Socijalna inkluzija	* Uspostavljanje partnerstva sa organizacijama civilnog društva u oblasti socijalnih pitanja, zdravlja, obrazovanja, kulture, zaštite životne sredine, ekologije, razvoja lokalne zajednice, promocije	TP9	USPOSTAVLJANJE PARTNERSTVA I POMOĆ ZA RAZVOJ ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA	TP9-1	614300	Podrška razvoju i unapređenju organizacija civilnog društva	Finansiranje projekata organizacija civilnog društva putem javnog poziva Općine Centar u skladu sa LOD metodologijom	200.000	200.000	250.000	300.000
						614300		Karitativnim organizacijama za rad kuhinja	40.000	40.000	40.000	40.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
											<i>demokratsih principa jednakosti i zaštite ljudskih prava i manjina; * unapređenje uslova aktivnog življenja za osobe treće životne dobi</i>
					614300	Humanitarnim organizacijama za rad i aktivnosti	20.000	0	0	0	
					614300	Nacionalna društva i zajednice (HKD Napredak, JKPD La Benevolencija, BZK Preporod, SPKD Prosvjeta)	15.000	15.000	15.000	15.000	
					614300	Transfer za centre za zdravo starenje	95.000	75.000	75.000	75.000	
					614300	Transfer za aktivnosti u okviru Centra za pomoć porodicama djece i osobama ometenim u razvoju	37.000	35.000	35.000	35.000	
					614300	Crveni križ Općine Centar Sarajevo za rad i angažman volontera u zgradi Općine	15.000	0	0	0	
					614300	Klub liječenih alkoholičara općine Centar	1.000	0	0	0	
					614300	Udruženje Dajte nam šansu	6.000	0	0	0	
					614300	Fondacija za istinu, pravdu i dostojanstvo (za odbranu boraca/branitelja)	10.000	0	0	0	
					614300	Udruženje roditelja ubijene djece opkoljenog Sarajeva 92-95	3.000	0	0	0	
					614300	Vijeće kongresa bošnjačkih intelektualaca	15.000	10.000	10.000	10.000	

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
						614300	Obala Art Centar (za Sarajevo Film Festival)	10.000	10.000	10.000	10.000
						614300	kulturno - umjetnička duštva sa područja općine Centar	15.000	16.000	16.000	16.000
						614300	KK Željezničar i GK Bosna za izmirenje duga za prema JU Centar za sport i rekreaciju	16.000	16.000	16.000	16.000
						614300	Košarkaški klub Bosna - omladinski pogon	10.000	0	0	0
						614300	Košarkaški klub Royal Bosna	10.000	0	0	0
						614300	Neposrednom dodjelom prema zahtjevima	50.000	20.000	20.000	20.000
					TP9-2	614700	Podrška međunarodnim projektima	0	100.000	100.000	100.000
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 9								568.000	537.000	587.000	637.000
Socijalni razvoj	* Unapređenje socijalnog položaja mladih; * Socijalna inkluzija	* Jačanje institucionalnog okvira za učestvovanje mladih u životu lokalne zajednice pružanjem jednakih prilika za	TP10	KONTINUIRANA BRIGA O MLADIM	TP10-2	614100	Finansiranje projekata za mlade	40.000	50.000	50.000	50.000
					TP10-4	614200	Podrška mladima za mobilnost	10.000	25.000	25.000	25.000
					TP10-5	614100	Strategija prema mladim	15.000	15.000	15.000	15.000
							Za kurs stranih jezika				

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
											<i>sve; *</i> <i>Razvoj</i> <i>podsticajnog</i> <i>okruženja za</i> <i>samozapošljavanje</i> <i>mladih;</i> <i>* Razvoj svijesti</i> <i>mladih o značaju</i> <i>kreativnog</i> <i>slobodnog</i> <i>vremena i</i> <i>pružanje podrške</i> <i>mladima u</i> <i>organizaciji</i> <i>kulturnih i</i> <i>sportskih</i> <i>aktivnosti i</i> <i>događaja;</i> <i>*Rješavanje</i> <i>stambenih potreba</i> <i>građana</i>
			614100		Za obilježavanje Dana mladih općine Centar Sarajevo	20.000	15.000	15.000	15.000		
			614100		Izrada Strategije prema mladima za period 2021.-2027. u saradnji sa Institutom za razvoj mladih Kult i implementacija Strategije	4.000	20.000	20.000	20.000		
			614100		Transfer obrazovnim ustanovama (srednje škole i fakulteti) za podršku projektima podrške inkluzivnom obrazovanju	0	10.000	10.000	10.000		
			614200		Podrška JU Biblioteke Sarajeva za finansiranje članarine mladima	10.000	10.000	10.000	10.000		
				TP10-8	614200	Podrška mladim uspješnim pojedincima, dobitnicima najvećih priznanja i nagrada	25.000	27.000	27.000	27.000	
					614200	Podrška mladim uspješnim pojedincima, dobitnicima najvećih priznanja i nagrada - dobitnicima Zlatne značke	8.000	8.000	8.000	8.000	
				TP10-10	614200	Podrška aktivizmu mladih	0	10.000	10.000	20.000	
				TP10-11	614200	Podrška stambenom zbrinjavanju mladih	70.000	70.000	70.000	70.000	
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 10								202.000	260.000	260.000	270.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
Socijalni razvoj	*Socijalna inkluzija	* Razvoj institucionalnih i vaninstitucionalnih oblika socijalne zaštite	TP11	OSIGURANJE ALTERNATIVNOG SMJEŠTAJA LICIMA KOJA NISU U MOGUĆNOSTI OSTVARITI POVRATAK U PRIJERATNA MJESTA STANOVANJA	TP11-1	614200	Alternativni smještaj	2.500	2.500	2.500	2.500
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 11								2.500	2.500	2.500	2.500
Socijalni razvoj Zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	* Socijalna inkluzija; *Zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture	* Održavanje stambenog fonda; * Unapređenje ambijentalnih vrijednosti područja općine; * unapređenje energetske efikasnosti na području općine Centar	TP12	RJEŠAVANJE STAMBENIH POTREBA GRAĐANA PUTE M ODRŽAVANJA STAMBENOG FONDA	TP12-1	614500	Nužne opravke na stambenim zgradama	50.000	50.000	100.000	100.000
					TP12-2	614500	Investiciono održavanje poslovno-stambenog finda	7.020	7.020	7.020	7.020
					TP12-5	613900	Reimenovanje i numeracija ulica i objekata	10.000	5.000	5.000	5.000
					TP12-6	615200	Sufinansiranje izrade termo fasada za objekte kolektivnog stanovanja	186.592	100.000	100.000	100.000
					TP12-9	614200	Uređenje fasada na objektima kolektivnog stanovanja	20.000	20.000	20.000	20.000
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 12								273.612	182.020	232.020	232.020
Zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	* Pokrivenost planskom dokumentacijom cijelog područja općine i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa	* Sprječavanje bespravne gradnje	TP13	INSPEKCIJSKI NADZOR, RUŠENJE I UKLANJANJE BESPRAVNO IZGRAĐENIH OBJEKATA	TP13-1	822000; 613900	Suzbijanje bespravne izgradnje na području opštine Centar	186.000	60.000	60.000	60.000
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 13								186.000	60.000	60.000	60.000
Zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna	*Zaštita okoliša i izgradnja komunalne	* Razvoj i unapređenje saobraćajne	TP14	ODRŽAVANJE ULICA U ZIMSKOM PERIODU	TP14-1	613700	Zimsko održavanje lokalnih ulica	436.000	250.000	250.000	250.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA						
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.				
infrastruktura	infrastrukture	infrastrukture			TP14-2	613700	Zimsko održavanje nekategorisanih ulica	445.000	200.000	200.000	200.000				
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 14								881.000	450.000	450.000	450.000				
Socijalni razvoj Zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	Unapređenje bezbjednosti na području općine Centar; * Zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture;	* Program zaštite i spašavanja od prrodnih i drugih nesreća; * Korištenje, zaštita i upravljanje zemljištem; *Upravljanje, zaštita i korištenje šumskih eko sistema	TP15	PROGRAM ZAŠTITE I SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE CENTAR SARAJEVO OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA	TP15-1	614240	Pripremanje i obuka štabova civilne zaštite (OŠCZ i štabovi CZMZ)	Pripremanje i obuka 16 članova OŠCZ, 75 članova štabova CZ mjesnih zajednica - naknade članovima štabova civilne zaštite	100.000	100.000	100.000	100.000			
						613900			Pripremanje i obuka 16 članova OŠCZ, 75 članova štabova CZ mjesnih zajednica - za doprinose	22.000	22.000	22.000	22.000		
									TP15-2	613400	Nabavka radne odjeće i obuće za članove štabova CZ	20.000	20.000	20.000	20.000
									TP15-4	614240	Pripremanje i obuka građana i struktura civilne zaštite	25.000	15.000	15.000	15.000
									TP15-6	61420	Obilježavanje 1. Marta Dana civilne zaštite	0	3.000	3.000	3.000
									TP15-7	614200	Podrška radu Policijske uprave Centar	2.500	2.500	2.500	2.500
									TP15-8	614300	Podrška radu službi za zaštitu i spašavanje	100.000	100.000	100.000	100.000
									TP15-9	613700	Tekuće održavanje i sanacija skloništa	506.220	130.000	120.000	125.000
									TP15-11	613900	Preventivne mjere protupožarne zaštite	6.000	5.000	0	5.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA			
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.	
					TP15-12	615100	Podrška drugim općinama/gradovima za zaštitu i spašavanje građana	160.000	200.000	200.000	200.000	
					TP15-13	614240	Saniranje dijela šteta nastalih prirodnim i drugim nesrećama – neraspoređena rezerva	4.699.595	40.000	10.000	20.000	
					TP15-16	614240	Podrška realizaciji specijaliziranih vježbi u oblasti civilne zaštite	5.000	5.000	5.000	5.000	
					TP15-17	614240	Otklanjanje i saniranje posljedica nastalih u proglašenim uslovima prirodne i druge nesreće	970.000	950.000	1.070.000	1.090.000	
						613900	Otklanjanje i saniranje posljedica nastalih u proglašenim uslovima prirodne i druge nesreće - za rad Komisije	10.000	10.000	10.000	10.000	
					TP15-18	614240	Finansiranje hitnih mjera za spašavanje	20.000	20.000	20.000	20.000	
					TP15-19	613200 613400 613700	Nabavka, opravka i održavanje opreme i sitnog inventara civilne zaštite	70.600	20.000	20.000	20.000	
						613700						Usluge opravki i održavanja opreme civilne zaštite, nabavka sitnog inventara i ostale usluge; Nabavka zaštitne vatrogasne obuće i odjeće za Službu zaštite i spašavanja formirane pri DVD Bjelave
						614400		Transfer KJKP Vodovod i kanalizacija za sufinansiranje sanacije najprioritetnijih vanjskih hidranata na području općine Centar	52.000	0	0	0

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA			
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.	
						614500	Sufinansiranje nabavke protupožarnih aparata za objekte kolektivnog stanovanja u saradnji sa upraviteljima	50.000	0	0	0	
					TP15-22	615100	Praćenje nesaniranih klizišta na području općine Centar	83.000	70.000	50.000	40.000	
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 15								6.936.915	1.732.500	1.787.500	1.817.500	
Zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	* Zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture;	* Pобољшanje vodosnabdjevanja, upravljanja otpadnim vodama i oborinskim vodama i uređenje vodotokova	TP16	UREĐENJE I ODRŽAVANJE MANJIH LOKALNIH KOMUNALNIH OBJEKATA	TP16-1	613900	Održavanje, čišćenje i dezinfekcija lokalnih rezervoara - mjesečna kontrola kvaliteta vode za šest lokalnih rezervoara	putem ovlaštene ustanove	8.500	8.500	8.500	8.500
						613900		putem redovnih kontrola i dezinfekcije	7.000	7.000	7.000	7.000
						613700		za nabavku dezinfekcionog sredstva	8.000	8.000	8.000	8.000
					TP16-4	613700	Održavanje lokalnog vodovoda Nahorevo	52.000	30.000	0	0	
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 16								75.500	53.500	23.500	23.500	
Razvoj e-uprave i upravljanje IT sistemima	-	-	TP17	RAZVOJ E - UPRAVE I UPRAVLJANJE IT SISTEMIMA	TP17-5	613300	Održavanje i upravljanje javnim komunikacijskim (internetskim) vezama	94.480	101.000	101.000	101.000	
					TP17-6	613900	Održavanje informacionih sistema, usluge systemske podrške i održavanje i upravljanje web stranicom Općine	105.000	100.000	120.000	120.000	
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 17								199.480	201.000	221.000	221.000	
-	-	-	TP18	MENADŽMENT LJUDSKIH POTENCIJALA - POVEĆANJE EFIKASNOSTI RADA UPOSLENIKA	TP18-1	613900	Pобољшanje zdravstvenog stanja uposlenika	25.000	30.000	30.000	30.000	
					TP18-2	613900	Stručno usavršavanje državnih službenika i namještenika	25.000	25.000	25.000	25.000	
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 18								50.000	55.000	55.000	55.000	

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA			
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.	
Socijalni razvoj	* Razvoj lokalne i mjesne samouprave	Finansiranje projekata u mjesnim zajednicama	TP19	PODRŠKA RADU MJESNE SAMOUPRAVE	TP19-3	613900	Projekt Jačanje uloge mjesnih zajednica u Bosni i Hercegovini	0	20.000	20.000	20.000	
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 19								0	20.000	20.000	20.000	
-	-	-	TP20	ADMINISTRATIVNA PODRŠKA	TP20-1	611100	Bruto plate, naknade troškova i druge isplate zaposlenima	Bruto plaće zaposlenih	7.532.705	7.600.000	7.600.000	7.600.000
						612000		Doprinosi poslodavca	912.070	920.000	920.000	920.000
						611200		Naknade troškova zaposlenih	1.035.000	1.075.000	1.045.000	1.045.000
						613980		Posebna naknada na plaće za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	30.000	30.000	30.000	30.000
						614200		Pomoć penzionisanim uposlenicima Općine	30.000	29.000	29.000	29.000
						614200		Pomoć za nabavku novogodišnjih paketića za djecu uposlenika Općine	5.000	5.000	5.000	5.000
					TP20-2	613000	Izdaci za materijal i usluge	Ukupni izdaci za materijal i usluge umanjeni za izdatke koji se realizuju kao projekti kroz usluge građanima; izdaci za poreze i doprinose na dohodak od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada;	1.952.576	1.875.800	1.777.500	1.766.500

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
						613000	Izdaci za certificiranje Općine (ISO standard) i standard ISO 27001:2013;	10.000	10.000	10.000	10.000
						613000	Izdaci za realizaciju manifestacija od značaja za Općinu (obilježavanje Dana Općine i drugih značajnih datuma)	10.000	10.000	10.000	10.000
						614100	Transfer Gradu za ukrašavanje javnih prostora povodom praznika	20.000	20.000	20.000	20.000
					TP20-3	614800	ostali transferi - povrati više naplaćenih sredstava	29.087	30.000	30.000	30.000
					TP20-4	613900	Izdaci za rad komisija za tehnički prijem objekata i drugih posebnih komisija	250.000	250.000	250.000	250.000
					TP20-5	614400	Podrška osiguranju transparentnosti i javnosti rada Općine	25.000	25.000	25.000	25.000
				613900		Izdavanje i štampanje općinskog biltena	10.000	0	0	0	
UKUPNO TEKUĆI PROGRAM 20								11.851.438	11.879.800	11.751.500	11.740.500

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
Zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	* Zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture;	* Zaštita prirodnog i kulturno-historijskog naslijeđa	KP1	OČUVANJE USPOMENE NA ŠEHIDE I POGINULE BORCE	KP1-1	821200	Izgradnja spomen obilježja	160.000	0	0	0
					KP1-2	615100	Pomoć Fondu memorijala Kantona Sarajevo za izgradnju i očuvanje grobalja šehida i poginulih boraca	10.000	10.000	10.000	10.000
UKUPNO KAPITALNI PROGRAM 1								170.000	10.000	10.000	10.000
Socijalni razvoj	* Obrazovanje - razvoj ljudskih potencijala	*Razvoj fizičke infrastrukture u obrazovnim institucijama; *Razvoj nastavnih i vannastavnih aktivnosti u obrazovnim institucijama	KP3	OBNOVA I UREĐENJE OBRAZOVNIH I ODGOJNIH INSTITUCIJA	KP3-1	821200	Izgradnja škole i predškolske ustanove na Šipu	4.600.000	300.000	0	0
					KP3-2	821200	Predškolska ustanova Razigrani dani	30.000	0	0	0
					KP3-3	821200	Škola u prirodi u Mrkovićima	20.000	50.000	400.000	400.000
UKUPNO KAPITALNI PROGRAM 3								4.650.000	350.000	400.000	400.000
Socijalni razvoj	* Razvoj sporta; * Razvoj kulturnih sadržaja i programa na području općine Centar	* Širenje značaja školskog sporta kao intergralnog dijela odgojno-obrazovnog procesa; * Razvoj i održivost JU Centra za sport i rekreaciju i javnih sportskih objekata; *Unapređenje saradnje sa vjerskim zajednicama;	KP4	OBNOVA I UREĐENJE SPORTSKIH, KULTURNIH I VJERSKIH OBJEKATA	KP4-1	615300	Obnavljanje, rekonstrukcija i opremanje religijskih objekata	0	0	0	40.000
						615300	Obnavljanje, rekonstrukcija i opremanje religijskih objekata	5.500	0	0	0
					KP4-5	821600	Sufinansiranje investicionog održavanja stadiona Asim Ferhatović Hase	150.000	130.000	200.000	200.000
UKUPNO KAPITALNI PROGRAM 4								155.500	130.000	200.000	240.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA			
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.	
* Lokalni ekonomski razvoj; * Socijalni razvoj; * Zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura	*Privlačenje investicija; *Socijalna inkluzija; * Pokrivenost planskom dokumentacijom cijelog područja općine i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa	*Unapređenje poslovnog ambijenta; * Postinvesticiona podrška; * Održavanje stambenog fonda; * Upravljanje zemljištem u cilju pripreme realizacije kapitalnih projekata;	KP5	UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE IMOVINOM OPĆINE	KP5-1	821100	Nabavka i uređenje zemljišta	2.320.117	840.000	690.000	710.000	
					KP5-4	821500 821600	Unapređenje stanja poslovnih prostora općine Centar	Sanacija i uređenje u skladu sa odlukom kojom je regulisano raspolaganje poslovnim prostorima Općine; Sanacija poslovnog prostora za potrebe ambulante Šip	297.000	106.000	164.000	251.000
									60.000	0	0	0
					KP5-5	821600	Sanacija općinskih stanova	103.986	34.980	32.980	37.980	
UKUPNO KAPITALNI PROGRAM 5								2.781.102	980.980	886.980	998.980	
* Lokalni ekonomski razvoj; *Zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura;	*Privlačenje investicija; * Pokrivenost planskom dokumentacijom cijelog područja općine i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa	*Unapređenje poslovnog ambijenta; * Izrada prostorno-planske dokumentacije (UP i RP) i prateće projektne dokumentacije; * Upravljanje zemljištem u cilju pripreme realizacije kapitalnih projekata;	KP6	PLANSKO UREĐENJE PROSTORA OPĆINE CENTAR SARAJEVO	KP6-1	614100	Izrada planske dokumentacije prostornog uređenja	180.000	150.000	150.000	90.000	
					KP6-2	613900	Izrade studija, konkursa i projektne dokumentacije kapitalnih projekata	70.000	70.000	80.000	80.000	

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
						613900	za usluge projektovanja nove vodovodno-kanalizacione mreže	40.000	0	0	0
						613900	Za pripremu projektne dokumentacije-elaborata o Kući nauke i kulture "Blum"	5.000	0	0	0
						613900	Izrada projektne dokumentacije - pilot projekat rekonstrukcije mjesnih zajednica	2.500	0	0	0
						613900	Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju i reorganizaciju matičnog ureda	2.500	0	0	0
						614100	Za realizaciju stručne i naučne saradnje za pripremu projektne dokumentacije	30.000	0	0	0
						614100	Za izradu katastra urbanog zelenila	10.000	0	0	0
						821500	Za izradu projekta saobraćajne signalizacije	7.000	0	0	0
						821500	Za izradu projektne dokumentacije za projekte komunalnog uređenja - niskogradnje	50.000	50.000	50.000	50.000
UKUPNO KAPITALNI PROGRAM 6								397.000	270.000	280.000	220.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA						
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.				
* Socijalni razvoj; * Zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura;	* Unapređenje bezbjednosti na području općine Centar; * Zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture	* program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća; * Procjena stanja okoliša na području na području općine Centar; * Unapređenje energetske efikasnosti na području općine Centar; * Zaštita i uređenje okoline;	KP7	ZAŠTITA I UREĐENJE OKOLINE	KP7-2	614400	Izgradnja i uređenje manjih javnih površina, dječijih i ciciban igrališta i sportskih ploha	Uređenje i održavanje javnih zelenih površina putem KJKP Park	250.000	250.000	200.000	230.000			
						614100		Održavanje ciciban igrališta putem JU Centar za sport i rekreaciju	150.000	160.000	150.000	130.000			
						821200		Izgradnja sportskih ploha, dječijih i ciciban igrališta	200.000	100.000	100.000	100.000			
								KP7-3	614100	Izgradnja i uređenje parka "Jezero"	100.000	100.000	100.000	100.000	
								KP7-5	821200	Infrastrukturno uređenje područja RP Šip	Uređenje lokaliteta Šip (izgradnja saobraćajnica sa infrastrukturom na lokalitetu RP Šip) prema naplaćenim sredstvima naknade	2.827.454	0	0	0
											Izgradnja saobraćajnice sa pripadajućom infrastrukturom na Šipi	30.380	0	0	0
											uređenje gradskog građevinskog zemljišta na području RP Šip putem Zavoda za izgradnju Kantona za naplaćena sredstva naknade	2.866	0	0	0
								KP7-10	615400	Podrška zoološkom vrtu Pionirska dolina	0	10.000	10.000	10.000	

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA			
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.	
					KP7-11	614100	Sanacija i održavanje korita vodotoka na području općine Centar	200.000	200.000	200.000	200.000	
					KP7-12	615100	Projekti energetske efikasnosti za javne objekte - izrada energetskih audita	10.000	0	0	0	
					KP7-13	821300	Opremanje mobilijarom javnih površina	Nabavka opreme za street work out park za fitnes na otvorenom	20.000	0	15.000	0
					KP7-14	615100	Podrška očuvanju parka Arboretum		10.000	10.000	10.000	10.000
					KP7-19	821300	Uređenje i opremanje javnih prostora	Postavljanje znaka - olimpijskih krugova na ulazu u grad Sarajevo (ulica Alipašina) prema ugovorenim obavezama	4.000	0	0	0
				615100		Postavljanje spomenika Mirzi Delibašiću na lokalitetu Skenderija		54.000	0	0	0	
				821600		Umjetničko djelo Ekvilibrist (iluminacija)		100	0	0	0	
				821600		formiranje površine trga savremene koncepcije na lokalitetu arheološkog parka Kalin Hadži Alijine džamije (pripreme radnje - izmještanje instalacija)		14.500	0	0	0	
				821600		rekonstrukcija i investiciono održavanje mosta Festina Lente		230.000	0	0	0	

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
						821600	Izgradnja fontana	3.000	0	0	0
						821600	Izgradnja hair česme na području MZ Pionirska dolina	3.000	0	0	0
						821600	Izgradnja javnih satova	1.000	0	0	0
						821300	Biblioteka na otvorenom kod Prve gimnazije	7.020	0	0	0
						821200	Izgradnja pristupa licima sa umanjenim sposobnostima kretanja prema objektima mjesnih zajednica	20.000	15.000	15.000	15.000
						821200	Izgradnja punionica za električna vozila i parking prostora za električna vozila	12.000	0	0	0
						614400	Idejni projekat odvodnje otpadnih voda u saradnji sa KJKP Vodovod i kanalizacija	40.000	0	0	0
						613900	Elaborat zaštite izvorišta	37.600	3.000	3.000	3.000
						613900	Studija izvodljivosti gradski park Betanija	53.000	0	0	0
						613900	Akcionni plan za rješavanje individualnih zagađivača u Općini Centar Sarajevo	90.000	0	0	0

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
						821600	Mjere energetske efikasnosti na društvenom domu Gorica	79.800	0	0	0
					KP7-22	615100	Projekt Smart City Transfer Općini Novo Sarajevo za sufinansiranje modernizacije sistema javne rasvjete postavljanjem novih rasvjetnih tijela na postojeće stubove javne rasvjete u Vilsonovom šetalištu kao dio projekta Smart City - I faza	80.000	0	0	0
					KP7-23	615100	Regulacija toka potoka Sušica Sufinansiranje regulacije (ucjeljenje) potoka Sušica u okviru projekta izgradnje I transverzale	650.000			
					KP7-24	821600	Izgradnja parka na lokalitetu Crni vrh	0	185.000	0	0
UKUPNO KAPITALNI PROGRAM 7								5.179.720	1.033.000	803.000	798.000
* Lokalni ekonomski razvoj; * Zaštita okoliša, urbani razvoj i komunalna infrastruktura;	* Privlačenje investicija; * Zaštita okoliša i izgradnja komunalne infrastrukture;	* Unapređenje poslovnog ambijenta; * Procjena stanja okoliša na području općine Centar; * Unapređenje energetske efikasnosti na	KP8	INVESTICIONO-TEHNIČKO ODRŽAVANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE NA PODRUČJU OPĆINE CENTAR	KP8-1	615400	Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja vodovodne i kanalizacione mreže na području Općine Centar	1.482.650	400.000	500.000	600.000
						615400	Sanacija vodovodne mreže	600.000	0	0	0

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
											<i>području općine Centar</i> <i>* Poboljšanje vodosnabdjevanja, upravljanja otpadnim vodama i oborinskim vodama i uređenje vodotokova;</i> <i>* Korištenje, zaštita i upravljanje zemljištem;</i> <i>* Unapređenje stanja upravljanja otpadom na području općine Centar;</i> <i>* Biodiverzitet i komunalna zoohigijena;</i> <i>* Razvoj i unapređenje saobraćajne infrastrukture</i>
					KP8-2	615100	Sanacija klizišta na području Općine Centar	1.207.244	2.200.000	1.300.000	1.090.000
						615100	Sanacija klizišta u ulici Hakije Kulenovića	1.100.000	0	0	0
					KP8-3	615100	Izgradnja, rekonstrukcija, sanacija i održavanje javne rasvjete	668.300	200.000	100.000	200.000
					KP8-4	615400	Sanacija i rekonstrukcija niskonaponske elektromreže	5.000	5.000	5.000	5.000
					KP8-5	615400	Sanacija, rekonstrukcija i izgradnje gasne mreže	290.000	100.000	100.000	50.000
					KP8-6	821600	Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja stepeništa, pristupnih i	1.061.611	800.000	860.000	870.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
						821600	pješačkih staza i ograda Rekonstrukcija trotoara od Velikog parka do crkve na Marijin dvoru i na relaciji od Općine Centar do Sarajevo City Centra I faza (glavni projekt)	36.000	1.200.000	0	0
						821600	Uređenje pješačke staze pored objekta NLB banke (iz sredstava donacije NLB banke)	73.000	0	0	0
					KP8-7	821600	Poboljšanje kvaliteta življenja kroz izgradnju i održavanje infrastrukture;	3.216.000	1.105.000	923.000	1.364.000
						821600	Investiciono održavanje ulice Kranjčevićeva	480.000	0	0	0
							Izgradnja, sanacija i rekonstrukcija lokalnih ulica Izgradnja saobraćajnice ulica Rušida Prgude	0	500.000	400.000	0
						821600	Investiciono održavanje lokalnih ulica sa parkiralištima (finansiranje sredstvima Kantona Sarajevo)	300.000	300.000	300.000	300.000
					KP8-8	821600	Izgradnja, sanacija i rekonstrukcija nekategorisanih ulica	990.000	500.000	505.000	580.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
										KP8-9	614400
						614400	Projekt izgradnje podzemnog kontejnera City Q (sufinansiranje sa Fondom za zaštitu okoliša FBiH)	94.000	0	0	0
					KP8-10	614400	Zbrinjavanje i zaštita napuštenih životinja	25.000	20.000	20.000	20.000
					KP8-12	821200	Obezbijeđenje pitke vode za stanovništvo područja MZ Nahorevo (revizija elaborata sistema vodovoda)	5.000	0	0	0
				821600		Izgradnja objekata vodosnabdjevanja rubnih naselja općine vodom	Obezbijeđenje pitke vode za stanovništvo područja MZ Nahorevo (nadogradnja sistema vodovoda prema zahtjevu KJKP Vodovod i kanalizacija)	100.000	200.000	0	0
				615400		Vodosnabdjevanje lokaliteta Alapi - Radava	305.000	0	0	0	

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA			
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.	
					KP8-14	821600	Izgradnja saobraćajnica i staza	Izgradnja puta prema Skakavcu - rendžerskoj kući (sredstva Kantona Sarajevo)	50.000	0	0	0
					KP8-19	821600	Postavljanje saobraćajne signalizacije		0	100.000	100.000	100.000
					KP8-20	821200	Izgradnja podzemnih garaža	Finansiranje izgradnje podzemnih garaža na lokalitetu Merhemica trg	200.000	0	0	0
UKUPNO KAPITALNI PROGRAM 8									12.460.205	7.730.000	5.213.000	5.309.000
* Lokalni ekonomski razvoj;	* Privlačenje investicija; *Razvoj urbanog turizma; *Ruralni razvoj	* Unapređenje poslovnog ambijenta; * Unapređenje kvaliteta i ponude radne snage; * Razvoj sektora malih i srednjih preduzeća i obrta baziranih na znanju, inovacijama i kvalitetu ponude roba i usluga; * Razvoj kulturnog turizma; * Povećanje tržišno orjentisane poljoprivredne proizvodnje	KP9	PROGRAM PRIVREDNOG RAZVOJA	KP9-1	614200	Razvoj turističke ponude ruralnog područja i edukacija farmera	Edukacija i stimulisanje seoskih domaćinstava za razvoj proizvodnje putem izbora i nagrađivanja najkvalitetnijih farmera	13.000	15.000	15.000	15.000
						614400		Sufinansiranje redovnih veterinarskih pregleda krupne stoke goveda putem Veterinarske stanice	10.000	15.000	15.000	15.000
						KP9-2	613900	Podrška privrednom razvoju kreditiranjem putem banaka,	Izrada Strategije razvoja općine Centar Sarajevo za period 2021.- 2027. godine	34.800	0	0

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
						613900	izrada i realizacija projekata i certifikacija putem agencija Izrada Studije o instrumentima podrške Opštine Centar transformaciji i diversifikaciji privrede opštine Centar u pravcu nove ekonomije - ekonomije znanja i kreativne ekonomije	0	5.000	0	0
						613900	Usluge uvođenje ICT tehnologije u sve poslovne i privatne procese	0	0	20.000	40.000
						613900	usluge kreiranja "pametne mreže" u koju su povezani svi elementi sistema na području Opštine Centar	0	0	5.000	0
						613900	Finansiranje i sufinansiranje projekata iz EU fondova	40.000	80.000	100.000	150.000
						613900	usluge izrada i održ. programa stimulanja brownfield i greenfield investicija	0	4.700	0	0
						613900	Godišnja investiciona konferencija općine sa izradom i promocijom investicionog vodiča	0	5.000	0	0

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA		
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.
					614500		Podsticaj privrednim subjektima Općine putem regresiranja dijela kamatne stope	30.000	50.000	50.000	50.000
					615200		Dodjela plastenika	0	30.000	0	30.000
				KP9-3	615200	Podrška poljoprivrednim proizvođačima	Podrška poljoprivrednim proizvođačima za proljetnu sjetvu i dodjela voćarskih sadnica	15.000	15.000	15.000	15.000
					614200		Transfer mladima za zapošljavanje, samozapošljavanje i sticanje radnog iskustva	160.000	160.000	200.000	200.000
					614200		projekt obrazovanja informatičkih programera	90.010	0	0	0
				KP9-6	614300	Podrška mjerama aktivne politike zapošljavanja	Projekt Program+ u saradnji sa Udruženjem CEFE za omogućavanje monitoringa - Biznis klinike za pomoć privredi	35.000	0	0	0
					615200		Podrška samostalnim poduzetnicima za unapređenje poslovanja	260.000	200.000	300.000	300.000

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA			
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.	
					KP9-7	610000 612000: 613000 614000; 615000: 821300	Sarajevo - Centar poduzetništva	283.100	307.000	207.000	7.000	
					KP9-8	611000 612000 613000	Projekt ArheoDunav	87.525	133.000	0	0	
UKUPNO KAPITALNI PROGRAM 9								1.058.435	1.019.700	927.000	822.000	
* Socijalni razvoj; * Razvoj uprave i IT sistema	* Unapređenje bezbjednosti na području općine Centar	* Program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća	KP11	NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	KP11-1	821300	Nabavka hardvera	Računarska i ostala elektro oprema	320.000	100.000	100.000	100.000
						821300		Računarska oprema za rad katastra	122.711	0	65.000	65.000
					KP11-2	821300	Nabavka namještaja i opreme za zgradu i mjesne zajednice	77.000	55.000	50.000	50.000	
					KP11-3	821300 821600	Nabavka opreme za formirane strukture civilne zaštite:	1.432.360	750.000	535.000	600.000	
					KP11-4	821500	Nabavka novih i unapređenje postojećih softvera, licenci i informacionih sistema	420.000	150.000	150.000	150.000	
					KP11-5	821600	Investiciono održavanje i proširenje računarske mreže (pasivne mrežne opreme)	10.000	10.000	10.000	10.000	
					KP11-6	821600	Investiciono održavanje zgrade, mjesnih zajednica i drugih objekata u vlasništvu;	44.000	370.000	100.000	150.000	
					KP11-9	821200	Stambeno poslovni objekt na Šipu za ruševince;	17.302	0	0	0	

POSTOJEĆI STRATEŠKI OKVIR			PROGRAM ŠIFRA	NAZIV PROGRAMA	PROJEKT ŠIFRA	KONTO	PROJEKT	BUDŽET 2021.	DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA			
razvojna oblast	sektorski cilj	prioritetni cilj							2022.	2023.	2024.	
					KP11-17	821300	Disaster Recovery - sekundarna (rezervna) lokacija IKT sistema	50.000	0	0	0	
					KP11-22	821200 821300	Izgradnja Europske kuće kulture i nacionalnih manjina	768.700	400.000	0	0	
<i>UKUPNO KAPITALNI PROGRAM 11</i>								3.262.073	1.835.000	1.010.000	1.125.000	
								UKUPNO PROGRAMI	56.050.000	33.400.000	30.020.000	30.550.000
								TEKUĆA REZERVA	50.000	50.000	50.000	50.000
								UKUPNO BUDŽET	56.100.000	33.450.000	30.070.000	30.600.000

OPĆINSKI NAČELNIK

Srđan Mandić

Broj: 04-11-3513/21
Datum: 30.06.2021.